

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

KETVIRTADIENIS - THURSDAY, KOVO - MARCH 30, 2006

Vol. XCVII Nr. 62

Premjeras kaltina „Jukos“ nesąžiningumu

Centrinis „Jukos“ pastatas Maskvoje.

Vibrodesign.ru nuotr.

Vilnius, kovo 29 d. (BNS) — Lietuvos premjeras Algirdas Brazauskas trečiadienį apkaltino Rusijos naftos susivienijimą „Jukos“, jog šis vilkina sutarties dėl „Mažeikių

naftos“ akcijų pirkimo-pardavimo pasirašymą ir derybose elgiasi nesąžiningai.

„Deja, mes niekaip negalime — atvirai turu pasakyti — susitarti su

„Jukos“, nes visos mūsų pastangos — susitikimai kas dvi dienas — nedavė galutinių rezultatų. Yra signalų nesąžiningo „Jukos“ bendravimo su mumis, ko neturėtų būti“, — sakė premjeras.

Jis nekonkretizavo, ką reiškia nesąžiningas „Jukos“ bendradarbiavimas, tvirtindamas, kad šie faktai dar nėra galutinai patvirtinti.

Anot A. Brazausko, Lietuva yra pasirengusi šiandien pasirašyti sutartį tomis sąlygomis, kurios buvo suderintos praėjusį savaitgalį.

„Išsiųstas kategoriškas raštas, kad „Jukos“ pradėtų pasirašyti sutartį, tačiau jie to kol kas nedaro“, — tvirtino Vyriausybės vadovas.

„Aš manau, kas mes su „Jukos“ vedėm atviras derybas ir jos turi būti baigtos“, — griežtu ir kartu nusi-vylusiu tonu kalbėjo ministras pirmininkas. „Mums belieka laukti ir raginti „Jukos“ greičiau pasirašyti sutartį“.

Jis teigė neturintis atsakymo į klausimą, ar „Jukos“ susitarė dėl akcijų pardavimo su kažkuo kitu,

pavyzdžiui, su Lenkijos „PKN Orlen“, bei sutiko, kad tai gali būti „Jukos“ akcininkų tarpusavio nesutarimų išdava.

A. Brazauskas tvirtino nematantis daugiau jokių svertų, kurie galėtų paveikti „Jukos“ poziciją.

Rusijos dienraštis „Vedomosti“, remdamasis „Jukos“ vadovybei artimu šaltiniu, pranešė, kad antradienio vakarą „Jukos“ susitarė su didžiausią kainą už „Mažeikių naftos“ akcijas

Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

Lietuvių telkiniuose.
Afganistaniška religijos
laisvės interpretacija.
Lietuvos nuostoliai dėl
emigracijos.
Elektroninė biblioteka
sulaukia daug dėmesio.
Kas geresnio, premjere?
Šuolis į laisvę.
Unikali informacijos
kasykla.
Lietuvai knygos — irgi
dovana.
Audrius Rubežius
dainuos „Pilėnų“ operoje.

Valiutų santykis

1 USD — 2.874 LT
1 EUR — 3.452 LT

Prezidento patarėjai grįžo į ankstesnes darbovietes

Vilnius, kovo 28 d. (BNS) — Į Turniškių butų skandalą įsivėlę buvę šalies vadovo Valdo Adamkaus patarėjai Rytis Muraška ir Edminas Bagdonas sugrįžo į savo buvusias darbovietes.

Pasak dienraščio „Lietuvos rytas“, E. Bagdonas vėl dirba Užsienio reikalų ministerijoje, o R. Muraška — Valstybės saugumo departamente (VSD).

Prezidentūroje kuravęs užsienio politiką bei koordinavęs visų patarėjų korpuso darbą E. Bagdonas gavo Rytų Europos ir Vidurinės Azijos departamento ambasadoriaus ypatingiems pavedimams postą.

Užsienio reikalų ministras Antanas Valionis teigė, jog pagal įstatymus E. Bagdoną buvo privaloma imti atgal į ministeriją.

„Butų statybos, pardavimo ap-
linkybės tiriamos. Sulaukę rezultata-
tų, galėsime įvertinti ir E. Bagdono
sprendimą apsigyventi Turniškėse“, —
sakė ministras.

R. Muraška, grįžęs į VSD, gavo žemesnes pareigas nei turėjo prieš išeidamas dirbti į Prezidentūrą. Po šešių mėnesių R. Muraškos darbą vertins atestacijos komisija.

„Jeigu po patikrinimo paaiškės kokių nors negerų dalykų, į tai bus atsižvelgta“, — teigė VSD generalinis direktorius Arvydas Pocius.

Rekordinis naikintuvų skaičius

Vilnius, kovo 29 d. (BNS). — Lietuvos karinių oro pajėgų Aviacijos bazėje Zokniuose trečiadienį per pietus nusileido keturi Turkijos karinių oro pajėgų naikintuvai, kurie nuo penktadienio keturis mėnesius saugo Baltijos šalių oro erdvę.

Į Zoknius atvyko ir didžioji dalis iš Turkijos KOP kontingento 80-ies karių.

Nusileidus Turkijos naikintuvams, Lietuvoje vienu metu susikaupė rekordinis NATO sąjungininkų kovinių lėktuvų skaičius — be turkų, Zokniuose tebėra ir keturi

Lenkijos KOP lėktuvai „MiG-29“.

Du Lenkijos naikintuvai išskris ketvirtadienį, o likę du — penktadienį, po oro policijos misijos perdavimo ceremonijos.

Turkijos kontingento misija bus pirmoji, kuri truks ne tris, o keturis mėnesius.

Misijos perdavimo ceremonijoje dalyvaus Lietuvos krašto apsaugos ministras Gediminas Kirkilas, Lenkijos gynybos ministerijos sekretorius Stanislaw Koziej, Lietuvos kariuomenės vadas generolas majoras Valdas Tutkus, kiti pareigūnai.

K. Bobelis šildosi Floridoje

Vilnius, kovo 28 d. (BNS) — Šiomis dienomis Seime sukrusta: kur dingo vyriausias amžiumi parlamentaras? Pasirodo, 83 metų Kazio Bobelio čia niekas nėra matęs jau kelis mėnesius. Po kelių nesėkmingų bandymų „Lietuvos rytui“ vis dėlto pavyko surasti K. Bobelį pensininkų rojumi pramintoje Floridoje.

„Nežinau, kas galėjo manęs pasigesti, bet man malonu tai girdėti“, — skambutis iš Lietuvos buvo netikėtas parlamentarui. K. Bobelis tikino, kad po penies operacijos jaučiasi gerai.

„Teko kreiptis į JAV medikus dėl anksčiau slidinėjant patirtos traumos. Buvau susilaužęs petį, reikėjo jį sutvarkyti“, — apie savo bėdas pasakojo parlamentaras.

Tačiau paklaustas, ar petį reikia gydyti daugiau kaip tris mėnesius,

Kazys Bobelis

Eltos nuotr.

politikas tik kažką neaiškiai sumurmėjo, pridūręs, kad esą būtina rūpintis savo sveikata, rašo „Lietuvos rytas“.

March 30, 2006
*****ORIGIN MIXED ADC 604
S67 P7 GRATIS 020106
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
SERIALS DIVISION
WASHINGTON DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03-29-06

PERIODICALS

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

LIETUVIŲ TELKINIAI

WORCESTER, MA

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS
METINĖ ŠVENTĖ

Kovo 5 d. šventėme Lietuvos jaunimo ir mūsų parapijos globėjo Šv. Kazimiero šventę. 10 val. ryto šv. Mišias aukėjo klebonas kun. Ričardas Jakubauskas ir pasakė pamokslą. Giedotojų parapijos choras, vadovaujamas vargoninko David Moulton. Prieš Mišias ir po jų sugiedota giesmė „Šventas Kazimieras“. Sekmadieniais prieš Mišias choras gieda „Graudžius verksmus“, skirtus Gavėnios laikotarpiui (jei neklystu, tai vienintelė lietuvių parapija Amerikoje, kurioje giedami „verksmai“).

1 val. p.p. Maironio parko didžiojoje salėje vyko tradiciniai parapijos pietūs. Juos ruošė parapijos taryba, kuri yra labai darbinga ir energinga. Visus svečius pasveikino pietų vedėjas Petras Molis. Sveikino Kazimierus ir Kazimieras. Jiems giedojome „Ilgiausių metų“, kuriuos palydėjome šūksniais „Valio, Valio...“!

Vaišinėmės Maironio parko virtuvės personalo paruoštais pietumis, prieš kuriuos angliškai maldą sukalbėjo lietuvių parapijos klebonas mokantis lietuviškai kun. Ričardas Jakubauskas. Turėjome atvykusių svečių: Nekalto M. Marijos Prasidėjimo vienuolijos iš Putnam, CT, seselės Palmyra ir Judita, jų kapejonas kun. Izidorius Sadauskas, SDB. Kunigas Jonas Petrauskas, MIC, iš Marianopolio, Thompson, CT, ilgus metus dirbęs Šv. Kazimiero parapijoje buvęs visų mylimas. Mylime jį ir dabar, nors susitinkame retai. Buvo ir daugiau

kunigų, atvykusių iš kaimyninių amerikiečių parapijų.

Parapijos tarybos pirm. Stephen Walinsky, Jr., informavo apie parapijos reikalus ir taip pirmą kartą lietuvių kalba pareiškdamas: „kaip mokėjau, taip ir pasirašiau, nežinau, ar visi suprasite. Mano tėvai visą gyvenimą dirbo parapijai ir norėjo, kad parapija visada išliktų lietuviška, kad joje niekada nesusitotų skambėjusios lietuviškos dainos ir giesmės“. (Šių eilučių autorė primena, kad Anna Walinsky daugelį metų buvo ne tik parapijos vargonininkė, bet ir choro vadovė. Jos visa širdis ir siela buvo įdėta į lietuviškas giesmes ir dainas). Stephen Jr. Walinsky pranešimą baigė išreiškdamas, kad jis eis savo tėvų Stephen, Sr. Anna Walinsky pėdomis, seks jų pavyzdžiu ir darbuosis parapijai, Bažnyčiai, lietuvių bei taip kaip dirbo jo tėvai, šiam kilniam tikslui pašventę visą savo gyvenimą. Kilo ovacijos. Du parapijos darbuotojai Albinas Tamošiūnas ir Anne Leseman buvo apdovanoti ypatingomis dovanomis — gražiais švarkais. Dosni parapijos taryba Anne Leseman ir jos vyrą Williams apdovanojo jau antrą kartą.

Parapijos choras, vadovaujamas vargonininko Davis Moulton padainavo kelias dainas. Choro programos pranešėjas buvo Romas Jakubauskas. Labai turtingas gėlėmis buvo laimikių stalas — tikras darželis. Frank Statkus informavo apie parapijos finansinį stovį. Visi įvairiais būdais ir galimybėmis remiami

Worcester Lietuvių organizacijų tarybos valdyba. Iš kairės: Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Ričardas Jakubauskas, ižd. Algis Glodas, revizorius Juozas Erantas, buv. sekretorė Danutė Marcinkevičiūtė, pirm. Petras Molis, sekr. Giedrė Razvadauskaitė, narys. Arvydas Klimas, vicepirm. Romas Jakubauskas.

parapiją, ypač prie to prisideda moterys — skaniais kepiniais, kurių kaip skelbiama biuletenyje ateity reikės dar daugiau, nes mokyklai reikia naujų langų. Mokykla parapijos patalpomis nesinaudoja, bet pastatas parapijos nuosavybė — nuomojamas.

Prieš trejus metus atnaujinta parapijos bažnyčia atrodo puošniai, bet joje meldžiamės metų bėgyje tik po kelis mėnesius išskyrus sekmadienius, pradedant gegužės pirmąją ir baigiant rugsėjo paskutiniąją dieną. Šiaip visus kitus mėnesius šv. Mišios aukojamos salėje. Tai daroma dėl finansinės padėties ir negausaus dalyvių skaičiaus. Tačiau reiktų daugiau atsižvelgti į didžiulias metines šventes — Kalėdas, Vėlykas ir palikti nors savaitę po jų bažnyčią atidaryti.

Sėdime salėje, kuri yra po bažnyčia pristatyta baltomis staltiesėmis apdengtais stalais, prie jų susitautos kėdės, palikta kiek laisvų, ant kurių sėdi keletas pamaldų dalyvių. Šv. Mišios kasdien aukojamos anglų kalba. Du trečiadienius per mėnesį po angliškų Šv. Mišių — lietuvių kalba. Salė pasilieka sale, nors prie įėjimo į ją iš lauko pusės prie durų skelbimas su užrašu „Chapel“ — koplyčia. Kiekvieną sekmadienį joje moterys verda kavą, visiems parapijiečiams ruošia pusryčius. Dažnai užklysta ir neparapijiečiai. Salėje vyksta įvairūs renginiai, organizuojami organizacijų susirinkimai.

Pastaruoju laiku pradėdame skaičiuoti pamaldų dalyvius dviženkliai skaičiumi ir tai yra daugiausia žmonės „sidabru pasipuošusiomis galvomis“. Gili, didinga ir garbinga

mūsų parapijos praeitis. Deja, daug jos statytojų nebėra mūsų tarpe, tačiau darbo rezultatai liks. Lenkiame jiems savo galvas ir su pagarba prisimename. Turime seną, gyvą, indoeuropiečių šeimos kalbą, tai mūsų kultūros versmė, kaip ir tradicijos. Branginkime visa tai, kad niekad mūsų parapijoje nenustotų skambėjusios lietuviškos giesmės, dainos, nepaisant, kiek mūsų yra, saugokime visa tai, kad lietuviybės ugnelė niekada joje neužgestų.

Janina Miliuskienė

Lietuvos Nepriklausomybės šventėje Worcester, MA, vykusioje š.m. vasario 19 d. — svečiai prie garbės stalo. Iš kairės: kun. Jonas Petrauskas, MIC (Thompson, CT), klebonas kun. Ričardas Jakubauskas, prelegentė dr. Dalia Giedrimienė (Hartford, CT), Worcester Lietuvių organizacijų tarybos pirm. Petras Molis ir vicepirm. Romas Jakubauskas.

LOS ANGELES, CA

Iškiliai paminėta Lietuvos Nepriklausomybės
atstatymo sukaktis

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 16 metų sukakties minėjimas suruoštas kovo 12 d. ALTo Los Angeles skyriaus, kuriam vadovauja finansininkas Albinas Markevičius. Minėjimas prasidėjo Mišiomis Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, Mišias atnašavo kleb. kun. Stanislovas Anužis ir kun. Tomas Karanauskas. Gražiai giedotojų parapijos choras, vargonaujant muzikui Viktorui Raliui.

Minėjimo programa buvo tęsiama parapijos salėje. Atidarymo žodį

tarė ir programą vedė ALTo skyriaus vicepirmininkė Daiva Čekanauskaitė-Navarette. JAV himną sugiedoto sol. A. Polikaitis, Lietuvos himną Jonas Kimo Arbas. Invokaciją sukalbėjo kun. Stanislovas Anužis. Pagrindinę kalbą pasakė LR garbės generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas (kalba spausdinama prie šio reportažo). Buvo suminėti LR prezidento Valdo Adamkaus, prof. Vytauto Landsbergio, rašytojo Kazio Sajos ir keleto kitų Kovo 11 akto signatarų sveikinimai.

Meningę programą atliko solistės Janina Čekanauskienė, Stasė Pautienienė ir Šv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujamas muziko Viktoro Ralio. Pirmiausia choras padainavo „Gražių dainelių“ (žodžiai V. Stonio) muzika A. Vanagaičio, toliau „Kaip verkiančio smuiko“ (liaudies daina) harmonizuota L. Kliorienės. Pabaigoje „Kur giria žaliuoja“ (žodž. Ks. Sakalausko-Vanagėlio), muzika J. Gudavičiaus.

Nukelta į 9 psl.

DRAUGAS
(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$120.00.

Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to

Draugas - 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00

• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė - Danutė Bindokienė
redakcija@draugas.org

Administratorius - Vytas Paškus

administracija@draugas.org

Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

LIETUVOS NUOSTOLIAI DĖL EMIGRACIJOS

ZENONAS PRŪSAS

Prieš kokius 15 metų skaičiau Amerikos spaudoje, kad 18 metų amžiaus jaunuolio ar jaunuolės Amerikoje išauginimas kainuoja 100,000 dolerių. Dėl infliacijos šis skaičius dabar turbūt būtų padidėjęs iki 150,000 dolerių. Jei tas jaunuolis ar jaunuolė baigė aukštąjį mokslą, ta suma padidėtų iki 200,000 dolerių. Prieš Pirmąjį pasaulinį karą iš Lietuvos į JAV emigravo apie 600,000 jaunų, sveikų vyrų ir merginų. Tai pirmoji lietuvių banga. Dabartiniais doleriais Lietuva Amerikai sutaupė apie 90 milijardų dolerių. Mažą dalį šie išeiviai grąžino Lietuvai, prisiųsdami pinigų Lietuvoje pasilikusiems artimiesiems ar vėliau grįždami į tėvynę ir ten investuodami savo santaupas į žemės ūkį bei fabrikus. Sunku būtų tuos pinigus apskaičiuoti, bet aišku, kad tos sumos būtų ne milijardais, o tik milijonais.

Apie 100,000 jaunų lietuvių taip pat 1926–1930 metų laikotarpiu emigravo į Pietų Ameriką. Iš jų į Lietuvą grįžo tik vienas kitas. Dėl sunkių gyvenimo sąlygų ne jie, o Lietuvos valdžia turėjo jiems padėti, į ten siųsdama mokytojus ir apmokėdama visas išlaidas jų vaikų išmokslinimui kurių dauguma vis tiek nutautėjo. Per šią emigraciją Lietuva Pietų Amerikos valstybėms sutaupė 7.5 milijardų dabartinių dolerių (prileidžiant, kad ten jauno žmogaus išauginimas yra perpus pigesnis, negu JAV).

Per 1941 metų išvežimus į Sibirą iš Lietuvos buvo išvežti daugiausia mokytojai ir visuomenės veikėjai, ypač ideologinių organizacijų vadai. Išvežimų išvengusieji, 1944 metais priartėjus frontui, pasidalino į tris grupes. Idealistai – optimistai galvojo, kad sovietų okupacija užtruks tik vienus ar, blogiausiu atveju dvejus metus, todėl daugelis išėjo partizanauti. Realistai galvojo, kad okupacija užtruks dešimtį ar daugiau metų, todėl Lietuvai busi naudingesnis, būdamas kur nors gyvu Vakaruose, o ne „po vėlela“ Lietuvoje. Todėl pasitraukė į Vakarus. O trečioji – didžiausia grupė – nutarė nieko nedaryti ir laukti.

Lietuvoje pasilikusieji, ypač mokytojai, buvo vertiami vaikams skiepyti komunizmą, materializmą ir

rusiškąjį kosmopolitizmą. Dėl to: dabartinė Lietuvos visuomenė materialistinė, be lietuviško patriotizmo, ateistinė, pasimetusi, skęstanti alkoholyje ir depresijoje.

Antroji banga – po II pasaulinio karo persikėlusioji į JAV – savo pareigas Lietuvai daugeliu atveju atliko ir Lietuvai nuostolių nepadarė. Juk jei jie būtų pasilikę Lietuvoje, Lietuvai mažai ką būtų padarę, namuose laukdami atvažiuojant KGB sunkvežimio išvežimui į kalėjimą, į Sibirą ar paėmimo į Raudonąją armiją, kad būtų pasiųsti į pirmąsias fronto linijas. Taip pat atmintina, kad šios grupės buvo tik apie 30,000 žmonių, įskaitant ir vaikus, taigi, tik apie 1 proc. lietuvių tautos.

O kaip su trečiąja banga? Nei vienam iš jų negrėsė tremtis į Sibirą. Negrėsė nei paėmimas į Rusijos kariuomenę ilgai ir labai sunkiai tarnybai, kaip pirmos bangos jauniems lietuviams. Nebuvo nei bado, kuris aštuonioliktame šimtetyje priverstė šimtus tūkstančių airių emigruoti į Ameriką. Trečiabanginė emigracija yra labai nuostolinga Lietuvai, beveik kaip karas, badas ir maras, ypač dėl Lietuvos universitetuose išsimokslinusių specialistų praradimo. O dėl lietuvių tautos ateities, bent aš esu optimistas. Per praėjusį tūkstantį metų Lietuva turėjo dar sunkesnių išbandymų. Dėl jau minėtų nelaimių Lietuvos gyventojų skaičius buvo sumažėjęs žemiau dviejų milijonų, o dabar, pagal paskutinius Statistikos departamento duomenis, Lietuvoje dar gyvena 3.4 milijonai gyventojų.

Su Dievo pagalba visus praėjusius išbandymus atlaikė, atlaikys ir dabarties dvasinę krizę ir jaunimo emigraciją. Yra ženklų, kad padėtis gerėja. Pavyzdžiui, Lietuvoje yra vis dažniau išgirstami žodžiai, kaip patriotizmas, tautiškumas, lietuviškumas, net ir iš KGB atžalų lūpų. Gal net pradės grįžti 1939 metais taip klestėjęs patriotiškas nusiteikimas bei idealizmas. Gal atsiras naujas Motiejus Valančius. Gal sulėtės ir emigracija. Juk yra maloniau dirbti savame krašte, net jei atlyginimai ir būtų kiek žemesni, negu svetur. Mažėja ne tik mūsų, bet ir kaimyninės vokiečių ir rusų tautos, todėl nebus jų gyventojų skverbimosi į praretėjusią Lietuvos teritoriją.

ELEKTRONINĖ BIBLIOTEKA SULAUKIA VIS DIDESNIO PRIPAŽINIMO

Mokslinė elektroninė biblioteka eLIBRARY.LT gausėja naujais ištekliais ir sulaukia vis didesnio skaitytojų ir mokslinės bendruomenės pripažinimo.

Mokslinės elektroninės bibliotekos eLIBRARY.LT partnerių sąrašą papildė Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija. Su šia mokyklos įstaiga pasirašyta bendradarbiavimo sutartis dėl mokslinių straipsnių, tyrimų, konferencijų medžiagų, monografių bei archyvinių leidinių talpinimo. Tai puikus bendradarbiavimo pavyzdys kitoms aukštosios mokslo ir švietimo įstaigoms siekiant atvirumo ir tarpautinio pripažinimo.

eBiblioteka gausiai papildoma ir kitų Lietuvos aukštųjų mokyklų, ypač kolegijų, mokslinių ir praktinių konferencijų bei leidinių resursais. Šiuo metu pradeda talpinti Vil-

niaus Gedimino technikos universiteto žurnalo „Journal of Environmental Engineering and Landscape Management“ resursus ir Lietuvos žemės ūkio universiteto Žemės ūkio inžinerijos fakulteto Mechanikos katedros surengtos mokslinės konferencijos „Balttrib 2005“ medžiagą. Talpinti mokslo darbus pareiškė norą ir to paties universiteto Vandens ūkio ir žemėtvarkos, Ekonomikos ir vadybos fakultetai, o taip pat ir mokslininkai. Pasirašytos bendradarbiavimo sutartys su Vilniaus pedagoginio ir Kauno technologijos universitetų konferencijų rengėjais. Bibliotekoje pradėta talpinti viešosios įstaigos „Medicinos mintis“ žurnalas „Medicinos teorija ir praktika“, o taip pat Lietuvos sutrikusio intelekto žmonių globos bendrijos „Viltis“ leidiniai.

Norėtusi pažymėti, kad biblio-

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Afganistaniška religijos laisvės interpretacija

Afganistane „religijos laisvės“ krizė laikinai pasibaigė: 42 m. amžiaus Abdul Rahman nebus nuteistas mirti dėl to, kad iš islamo perėjo į krikščionybę. Jis paskelbtas pamišėliu ir paleistas iš kalėjimo, kuriame laukė teismo už nusigręžimą nuo „tikrojo tikėjimo“. Tačiau Rahman vargiai galės ramiai gyventi savoje tėvynėje – greičiausiai bus iš pasalų nužudytas, galbūt net savo artimų giminių, kurie teigia, kad tokiu elgesiu jis užtraukęs gėdą visai šeimai.

Sunku patikėti, kad ši problema kilo dabartiniame Afganistane, kuris prieš ketvirtą metų buvo išlaisvintas iš geležinio ir neatlaidaus talibano režimo, vertusio visus gyventojus griežtai laikytis islamo mokslo ir skaudžiai baudusio (ypač moteris), nukrypusių nuo nubrėžto kelio. Pagal naująją valstybės konstituciją, gyventojams leidžiama pasirinkti religiją, net jeigu jie nori palikti islamą ir priklausyti kitai kuriai religinei bendruomenei, tačiau seni įpročiai ir musulmonų dvasininkijos įtaka į kasdienį afganų gyvenimą toli gražu nepasibaigusi. Tą, didžiausiam Amerikos ir jos sąjungininkų, padedančių atstatyti karo bei „al Qaeda“ teroristų medžioklės sugriautą valstybę, nustebeimui akivaizdžiai parodė pastarųjų savaičių įvykiai.

Abdul Rahman į krikščionybę perėjo prieš daugiau kaip 15 metų, kai jis dirbo su krikščionių grupe, padedančia karo pabėgėliams. Kol jis savo religinius įsitikinimus laikė paslaptimi, nebuvo jokios problemos, tačiau neseniai, mėgindamas atgauti tėvystės teisę, prisipažino, kad yra krikščionis. Jis buvo areštuotas, o kaltintojai tvirtino, kad Rahman yra „bakterija, kuri turi nedelsiant būti sunaikinta“. Vyrui buvo siūloma atsisakyti krikščionybės, apgailėti savo „nusiiktumą“ ir grįžti į islamo tikėjimą. Kadangi jis tai padaryti atsisakė, net grasomas mirties bausme, kaltintojams kilo dar didesnis įtarimas, kad taip padaryti gali tik beprotis...

Pasklidus žinia, apie Rahman persekiojimą ir būsima teismą,

stipriai reagavo Amerika, Vatikanas ir kitos Vakarų šalys, kurios prisideda prie Afganistano atstatymo, siųsdamos pinigus ir savo žmones (be abejo, į tą protesto akciją įsijungė ir Vilnius, nes ir Lietuvos kariuomenės dalinys šiuo metu yra dislokuotas Afganistane). Afganistano prez. Hamid Karzai susidūrė su problema, kurią ir išmintingasis Saliamonas būtų vargiai galėjęs išspręsti.

Islamo dvasininkija suorganizavo triukšmingas eisenas bei demonstracijas, kur šimtai afganų reikalavo mirties „netikėliui“, nes, pagal Koraną, jam turi būti įvykdyta mirties bausmė. Nors konstitucija garantuoja religijos laisvę, bet taip pat pabrėžia, kad islamas yra aukščiausias įstatymas. Tokie paragrafai randami ne tik Afganistano, bet ir Saudo Arabijos, Irano, Sudano konstitucijose. Panaši padėtis gali susidaryti ir Irake, kur islamo religijos fanatikai mėgina paimti valdžią į savo rankas. Nors Egipte ir Pakistane kitos religinės bendruomenės nėra atvira persekiojamos ar draudžiamos, bet jos taip pat patiria įvairius suvaržymus, o jų išpažinėjai nustumiami į „antraeilį piliečių“ vietą.

Afganistane 99 proc. gyventojų yra musulmonai. Krikščionių prisiskaičiuojama apie 10,000, bet jie savo religinę praktiką gali atlikti tik slapta. Besistengiant šią musulmonišką šalį nukreipti demokratiškesniu keliu, religijos laisvės varžymo problemų buvo stengiamasi nematyti ir šios opios srities kol kas nejudinti. Tačiau Abdul Rahman persekiojimas visa tai pakeitė ir akivaizdžiai parodė, kad talibano galybė toli gražu nesugniuždyta, o tikroji krašto valdžia priklauso fanatiškai nusiteikusiai islamo dvasininkijai, kuri vadovaujasi savo pačios interpretuojamu Koranu, bet ne valstybės konstitucija, ir visai nekreipia dėmesio, kad Korane pripažįstama religijos laisvė, ir Islamas nebrukamas jėga.

Argi Abdul Rahman atvejis mums neprimena visais amžiais vykusius krikščionių persekiojimus?

tekai suteiktos išskirtinės teisės viešinti Galinos Abraškevičienės knygos „Lietuviškas pėdsakas Krymo žemėje“ elektroninę versiją. Atkreipiame dėmesį ir į tai, kad bibliotekoje pateiktas Krymo respublikinės M. K. Čiurlionio lietuvių kultūros draugijos leidžiamo laikraščio „Tiltas“ archyvas, kuris prieinamas tik Mokslinės elektroninės bibliotekos eLIBRARY.LT skaitytojams.

Mokslinė elektroninė biblioteka pradėjo glaudų bendradarbiavimą su Lygių galimybių kontroleriaus tarnyba ir Lygių galimybių plėtros centru. Tai suteiks galimybę supažindinti Pasaulio lietuvių bendruomenę su Lietuvoje įgyvendinamomis programomis lygių galimybių plėtros srityje.

Džiaugiamės ir vis labiau augančiu skaitytojų skaičiumi. Šiandien prisiregistravusių nuolatinių

skaitytojų yra virš 5,000, o iš viso bibliotekoje skaitytojai apsilankė daugiau nei 135,000 kartų. Lietuviška Mokslinė elektroninė biblioteka eLIBRARY.LT yra skaitoma tokiose šalyse kaip Gvatemala, Naujoji Zelandija, Puerto Rico ir net Libija (Didžioji Socialistinė Libijos Žmonių Arabiškoji Jamahiriya). Portalo www.surask.lt organizuotoje bibliotekų vertinimo apklausoje, skaitytojai iš 10 skiriamų taškų Mokslinei elektronei bibliotekai eLIBRARY.LT skyrė maksimalų vertinimą – 10 taškų.

Kontaktinis asmuo:

Algirdas Aušra, direktorius

VšĮ Baltijos visuomeninis informacinių technologijų ir švietimo centras. Telefonas: (8-5) 248-1536, faksas: 248-1629, mob. tel. 8-699-16184. El. paštas: info@elibrary.lt

KAS GERESNIO, PREMJERE?

**IONAS KAZIMIERAS
BURDULIS**

IUOZAS GREVELDA

Krūva metų nušermuliavo, nušmugeliavo į praeitį nuo tų laikų, kai šis klausimas buvo užduodamas premjerui kiekvienoje televizijos naujienų laidoje. Mūsų dienomis, kai gydytojai nuolatinį vyriausybės ir valdžios rūpinimąsi šviesiu rytojumi žmonėms skiria vietoje mikdomųjų, valdančiosios koalicijos Konsultacinė taryba, darniai ir draugiškai bendraudama su vyriausybės Konsultaciniu komitetu, natūrė pasivaidinti Konsultaciniu duetu ir kiekvieną savaitę visiems padovanoti po džiugiąją naujieną.

Tačiau džiugiosios naujienos netikėtai pasipylė kaip iš gausybės rago. Ta proga Konsultacinis duetas surengė spaudos konferenciją Lietuvos ir užsienio žurnalistams. Į ją suvažiavo, sugužėjo daugiau kaip trys šimtai spaudos, radijo ir televizijos juodadarbių.

Mes pavydziai stebėjome spaudos atstovę Nemirtingą Pumpuraitę, kuriai buvo patikėta vadovauti žurnalistų klausimams. Pirmąjį klausimą Nemirtinga pakvietė Anglijos laikraščio „O'Gurk daily“ korespondentą Nilą Makgurfersoną.

– Norėčiau paklausti poną Agurkichą, – tarė britas, – ką jis dabar dirba ir kaip jam sekasi kovoti dėl Europos Sąjungos milijardų, skirtų mokslui. Ačiū.

Maloniai nusišypsojęs, Agurkikas žvilgsniu padėjo už klausimą ir atsakė:

– Geras klausimas. Na, kai koalicijos partneriai mane privertė atsistatydinti dėl sudilusio skatiko nevertos mano diplomo istorijos, aš įsteigiau tarptautinę manipuliacijų ir machinacijų korporaciją „Jangila and Agurkila Konsalting Kompanij“, kuri darbuojasi ekonomikos ir finansų srityje. Mano korporacijos įstatinį kapitalą sudaro tie Jangilos milijonai, kuriuos aš taip apsuksiai nusukau nuo mokesčių inspekcijos. Dabar aš juos naudoju naujiesiems mokslo tyrimams įdiegti į gamybą. Anksčiau esu kalbėjęs apie mokslo revoliuciją Lietuvoje, kurios pagrindą sudaro nauja studijų sistema.

Visiems „Jangilos and Agurkilos“ įmonių akcininkams ir administracijos personalui bus suteikti profesorų laipsniai, o darbininkai bus studentai. Visiems jau nupirkti atitinkami diplomai. Šitaip pasitvarkius, kokia gali būti kalba apie kovą dėl milijardų? Jeigu aš jų negausiu, pateiksiu ieškinį prieš Lietuvą ir Europos Sąjungą Teisingumo teismui.

Kažko ieškodama, Nemirtinga apžvelgė pakilusių rankų mišką ir paskelbė:

– Klausia žurnalo „Lietuvos moterys“ vyriausioji redaktorė Fiminicija Mergytė.

– Lietuvos feministų ir lesbiečių sąjunga ponui Agurkichiui suteikė Jangilos didvyrio vardą, – pranešė moteriškai griežto veido intelektualios išvaizdos redaktorė. – Ar galime tikėtis, kad atvyksite į nominaciją?

– Ačiū, mielai atvyksiu, dar atvešiu ir gėrimų su užkanda, jei tik sutiksime, kad aš jūsų sąjungos skyrius įsteigčiau visuose rajonuose, – nušvito ponas Agurkikas. – Tada mes viens, du ir paimsim valdžią Lietuvoje.

– Kaip galėtų premjeras pakomentuoti būsimą Petriko pargabenimą į Lietuvą? – prisistatęs žurnalo „The American Corruption Journal“ korespondentu, paklausė neaiškus tipas.

– O ką čia komentuoti? – atrėžė premjeras, – Ir pats Petrikas, ir jo prasimanymai yra anekdotas, o anekdotą aš nekomentuojau! Jeigu Petrikas Amerikos teismo sprendimą apskųs, jo nagrinėjimas užtruks. Šiaip ar taip, Petrikas Lietuvos parvyks kaip tik prieš savi-valdybių rinkimus. Tai labai nemaloni staigmena valdančiajai koalicijai. Mes dar nenusprendėme, kaip reaguosime, bet Lietuvai tai labai džiugi žinia. Jeigu tikrai pasitvirtins mano įžvalga, kad Petrikas melavo ir pasakojo anekdotą, neva EBSW koncernas mokėjo algas aukštesnėms Lietuvos pareigūnams, tą dieną paskelbsime valstybine švente. Tikiuosi, kad teisės saugos institucijos šią savo pareigą supras ir padarys viską, kad kažkokio sukčiaus prasimanymai tautai netrukdytų laukti šviesaus rytojaus.

– Gerbiamas premjere, o ar Petrikui kartais nekylo pavojus, kad jis bus likviduotas dėl tos grėsmės, kurią kelia jo liudijimai prieš jus ir jūsų partijos funkcionierius? – nenurimo tas pats tipas. – Ar jo asmuo bus tinkamai apsaugotas?

– Nenoriu burti iš kavos tirščių, – pasipiktino premjeras. Pirmiau grąžinkite mums Petriką, o ką su juo daryti, jau mes kaip nors sugalvosime. Yra daug būdų, kaip melaui užčiaupti kosę. Funkcionierių čia nėra ko painioti. Kur kas svarbiau yra surasti iš žmonių išviliotus kelis šimtus milijonų. Ir čia kyla pavojus, kad tie asmenys, kurie dabar juos valdo, gera valia nesutiks jų grąžinti. Kyla rimtas pavojus, kad daugiau kaip penkiolika tūkstančių indėlininkų niekada neatgaus savo santaupų. Aš nenoriu mesti įtarimo šešėlio savo partijos bičiuliams, bet jūs, pavyzdžiui, juk nesutiktumėte grąžinti kelių šimtų milijonų, su kuriais per dešimtį metų jau esate ir susibroliaavę, ir susigiminiavę, ar ne tiesa? Tai kodėl mano partijos bičiuliai turėtų būti kvailėsniai? Žiūrėkime į reikalo esmę ir nesipainiokime smulkmenose!

Nemirtinga pagaliau pastebėjo orios išvaizdos džentelmeną, kuris, keldamas ranką, kiekvieną kartą pasislėkėdavo per žingsnį artyn Konsultacinio dueto narių, ir suteikė jam žodį.

Mandagiai kostelėjęs, džentelmenas pasisakė, jog jis yra iš įtakingo Anglijos finansinių sluoksnių laikraščio „The Financial Times“ ir paklausė premjerą:

– Gerbiamas premjere, jūs kartu su Lietuvos banko prezidentu ir finansų ministru neseniai buvote nuvykę į Frankfurtą tartis, kad jūsų valstybės pasirošimas valiutos reformai būtų avansu pripažintas kaip patenkinamas. Prašom pasakyti, kaip sekėsi derybos, ir kaip galėtumėte Europos Sąjungos institucijų atstovų elgesį palyginti su Sovietų Sąjungos okupacinių institucijų atstovų elgesiu. Ačiū.

– Na, ką aš galiu pasakyti? – klausimu į klausimą atsakė premjeras. – Nors mes ir mėginome sulyginti, bet mums nelabai pavyko tai padaryti. Anais gerais laikais, kai okupantai atvykdavo pas mus iš

Maskvos, mes visus klausimus išsprendavome labai operatyviai. Tada buvo viena partija ir viena tiesa. Tuos klausimus mes sprendavome jaukiose pirtelėse kur žavingos lietuvaitės taip šauniai darbavosi su beržinėmis vantelėmis, kad buvo miela žiūrėti. Tada aš ir supratau visą moters grožį. O kai nuvykdavome į Maskvą su pilnais lietuviškų skilandžių, kumpių ir dešrų lagaminais, tai, žiūrėk, kol iš aerouosto nuvažiuodavome į viešbutį, nebelikdavo nieko. Geri buvo laikai, gaila, kad jie niekada nebesugrįš. Dabar viskas visai kitaip. Vos tik mes Frankfurte užsiminėme apie pirtelę, mums pasiūlė pasirinkti, kur mes norėtume nuvažiuoti – į Pigalio aikštę Paryžiuje, į San Paulo kvartalą Hamburge, ar kitur, kur mums patiktų. O kai užsiminėme apie lietuviškus kumpius ir skilandžius, tai mus tuoj nuvezė į lietuviškų patiekalų restoraną, ten mums pateikė meniu, kur, išvaizduokite, tie valgiai buvo įrašyti! Mums neliko nieko kito, kaip pavaizduoti, jog išsidėmė. Blogai, nežinau, kas bus, nežinau, kaip pasirošime valiutos reformai, jokie įprasti bendravimo metodai nieko nepadeda.

Klausimas vijo klausimą. Į visus juos Konsultacinio dueto nariai atsakė tiksliai ir išsamiai. Jie stebino tarptautinę žurnalistų kompaniją savo atvirumu ir nuoširdumu. Nusitebinti žurnalistai negalėjo nuslėpti savo susižavėjimo.

– Net Vakaruose vyriausybės mūsų nestebina tokiu atvirumu, – prisipažino žurnalo „Der Spiegel“ korespondentė. – Ar turi tam reikšmės jūsų penktasis narys – Lietuvos orų biuras?

– Be jokios abejonės, turi. – atsakė Nemirtinga. – Orų biuras visada sako tik tiesą, kam jam meluoti? Jeigu Konsultacinis duetas visą laiką meluotų ir tautai nesakytų tiesos, tauta nežinotų, kaip nuoširdžiai vyriausybė ją rūpinasi. O dabar visi Europos Sąjungos milijardai džiugina ne tik mūsų partijų bičiulių širdis, bet ir žavi visos tautos vaizduotę. Kas gali būti gražesnio?! Spaudos konferencija baigta. Ponios ir ponai, ačiū už dėmesį, prašau objektyviai informuoti savo žiūrovus ir skaitytojus.

Unikali statistinės informacijos „Kasykla“

KESTUTIS PRANCKEVIČIUS

Praėjusią savaitę Lietuvoje lankešė Eurostato informacijos platini-mo ir spaudos tarnybos skyriaus atsakinga darbuotoja Louise Corselli-Nordblad. Su Europos Sąjungos (ES) šalių visuomenės informavimo atstovais dirbanti pareigūnė Vilniuje susitiko su Statistikos departamento vadovais ir darbuotojais, bendravo su mūsų šalies žiniasklaidos atstovais, domėjosi kaip Lietuvoje plėtojama Eurostato skelbiama Europos Sąjungos valstybių statistinė informacija.

**Supažindins ir su
Lietuva**

Viešnagės metu L. Corselli-Nordblad kartu su mūsų šalies statistikos specialistais aptarė ir Eurostato leidžiamo žurnalo „Sig-

ma“ projekto reikalus – šiam žurnalui kaip tik dabar rengiamas straipsnis apie Lietuvos statistikos departamentą, jo vietą Europos statistikos sistemoje. Šis, du kartus per metus išeinantis, žurnalas skirtas įvairių sričių specialistams, taip pat ir plačiai visuomenei, besidominčiai Europos statistine informacija bei šaltiniais.

Nemažą patirtį informacijos teikimo srityje turinti viešnia susitikime dalyvavusiems žiniasklaidos atstovams priminė, jog Eurostatas yra Europos Bendrijų statistikos tarnyba, teikianti visavertę ir aktualią informaciją ekonominės, demografinės, finansinės ir kitais statistinės informacijos klausimais.

„Mes skelbiame oficialiai suderintu ES ir euro zonos statistinius rodiklius, taip pat teikiame objektyvią ir patikimą lyginamąją ekonominės Europos panoramą. Skaity-

tojams pasiūlome išsamius, susistemintus ES regionų bei šalių, taip pat narystės siekiančių valstybių duomenis“ – teigė L. Corselli-Nordblad.

Eurostatas, pasak pareigūnės, kaupia visų ES statistikos tarnybų duomenis, derina juos pagal bendrą metodiką ir pateikia apdorotą statistinę informaciją. „Matyt, neveltui pasaulyje Eurostatas yra vadinamas unikalia statistinės informacijos „kasykla“ – čia sukaupta per 300 mln. įvairiausių rūšių statistinių duomenų. Juos vartotojai gali gauti pagal bendro pobūdžio duomenis, specialistai gali atlikti ir išplėstinę informacijos paiešką konkrečiose duomenų bazėse“, – sakė L. Corselli-Nordblad.

Informacija nemokama

Besidomintiems ES statistine

informacija, Eurostatas yra įsteigęs ir savo internetinę svetainę – www.europa.eu.int/comm/eurostat Šiame tinklalapyje informaciją ir duomenis galime gauti kasdien ir bet kuriuo paros metu. Informacijas skelbiama 3 pagrindinėmis ES kalbomis – anglų, prancūzų ir vokiečių. Eurostatas kasmet išplatina 165 pranešimus spaudai. Beje, visą Eurostato informaciją nuo 2004 m. spalio mėnesio galima gauti nemokamai!

Eurostato atstovė L. Corselli-Nordblad pasidžiaugė, jog prie objektyvios ir savalaikės informacijos platini-mo ES ir pasaulyje aktyviai prisideda ir žiniasklaida. Per metus Eurostatas vidutiniškai aptarnauja daugiau nei 1,000 laikraščių, žurnalų, radijo, televizijos stočių bei naujienų agentūrų žurnalistų, turinčių akreditaciją šioje įstaigoje.

ŠUOLIS Į LAISVĘ — 1961 METAIS

ANTANAS KLIMAS

Daugelis iš mūsų, manau, atsimena Tom Clancy romaną „The Hunt for Red October“ 1985. Tos knygos pagrindinis veikėjas yra lietuvis su — mūsų ausims keistu vardu: Marko Ramius. Ši knyga buvo labai populiari — išėjo kelios laidos, o vėliau tuo pačiu pavadinimu buvo susuktas labai įdomus filmas, kuriame kapitono Marko Ramiaus rolę vaidino aktorius Sean Connery.

Tik daug vėliau paaiškėjo, kaip ir kada lietuvis kapitonas Jonas Pleškys buvo pabėgęs į Švediją. Po kelių mėnesių Švedijoje kpt. Jonas Pleškys jau buvo JAV. Žinoma, kad CIA atsigabeno Joną Pleškį į Ameriką ir čia jį ilgokai klausinėjo, daugmaž 1961–1963 metais. Po to CIA buvo Joną Pleškį paslėpę kažkur Pietų Amerikoje, Meksikoje ir pan. Tik vėliau Jonas Pleškys „atsi-

rado“ netoli San Francisco, kur jį ir sutiko šios knygos autorė Marion Venslauskaitė-Boyle.

Ši antros kartos lietuvaite yra gimusi ir užaugusi Minersville, PA, kur jos šeima priklausė lietuvių parapijai.

1992 metais Jonas Pleškys, kuris sovietų karo teismo buvo nuteistas mirties bausme, aplankė laisvą Lietuvą.

Šioje knygoje yra įvadinės dalys, 12 pagrindinių skyrių, epilogas, bibliografija ir du priedai.

Autorė daugiausia žinių gavo iš dviejų šaltinių: iš kpt. Jono Pleškio šeimos, giminių, draugų ir pažįtamų; taip pat iš 800 puslapių Vilniuje buv. KGB archyvo gautos kpt. Jono Pleškio bylos. Iš CIA autorė, nepaisant jos didelių ir ilgų pastangų, nieko nepešė. CIA jai atsakydavo: tai vis yra (po 30 metų!) JAV saugumo reikalas.

Knygos aplanko vidiniame pus-

lapyje kpt. Jono Pleškio sesuo, aktorė Eugenija Pleškytė-Gaines taip atsiliepia apie savo brolių:

„Mano brolis Jonas Pleškys visą savo gyvenimą ieškojo laisvės, bet jos negalėjo surasti. Jis visą laiką baiminosi, kad ilga KGB ranka gali jį surasti. Aš pati, išgyvenusi per 10 metų JAV, galiu suprasti ką reiškia laisvė. Aš esu laiminga, kad dabar mano brolio gyvenimo istoriją gali būti parašyta“.

Knyga yra labai gausiai iliustruota labai įdomiomis nuotraukomis. Yra ir daug dokumentų, žemėlapių, laiškų ištraukų. Knygoje minimi Lietuvos partizanai ir trėmimai į Sibirą; Jono Pleškio tėvai buvo išvežti į Sibirą.

Autorė šioje knygoje palieka keletą neatsakytų klausimų. Pavyzdžiui, kaip Leningrado laivyno akademija galėjo priimti Joną Pleškį, kurio tėvai buvo ištrėmti į Sibirą? Kur Jonas Pleškys buvo 1961–1964

metais? Kodėl ir per 30 metų KGB jo nesurado? Kokius dalykus kpt. Jonas Pleškys papasakojo CIA? Atrodo, kad šių dalykų mes taip ir nesužinosime, nes pats Jonas Pleškys apie tai nenorėjo kalbėti.

Reikėtų džiaugtis, kad Marian Boyle (Venslauskaitė) parašė šią įdomią knygą. O tai buvo nelengva, nes, kaip jau minėjome, Jonas Pleškys buvo nekalbus. Marian Boyle kelis kartus vyko į Lietuvą, pabuvojo ir Latvijoje, ir Švedijoje, buvo nuvykusi ir į Gvatemalą, kur gyvena buvusi Jono Pleškio žmona, dukra ir anūakai.

Kas perskaitys šią knygą, stebės žemaičio Jono Pleškio drąsą, sumanumą ir kieta valia — jo šuoliu į laisvę 1961 metais.

Marijona Venslauskaitė Boyle, „Search for Freedom, The Man From Red October“, Eglė, Klaipėda, 2005. 288 p. Kieti viršeliai. Aplankas. (25 dol.).

Čia žudymo procedūra tesiskyrė nuo kitų tuo, kad visi karininkai buvo nužudyti NKVD kalėjimo Kalinine specialiai įrengtuose kambariuose, kurių sienos buvo išmuštos garso nepralaidžiančiomis medžiagomis. Triukšmingi ventiliatoriai nutildydavo šūvių garsus. Be to, laike egzekucijų kieme būdavo įjungiami sunkvežimių varikliai be išmetimo vamzdžių. Egzekucijų kambario cementinės grindys turėjo griovelius kraujui nutekėti. Cyprian Pogonowski aprašo, kad 1991 m. žudynes Kalinine atskleidė pats NKVD viršininkas — Vladimir Tokarev. Pagrindinis budelis, majoras Blotkin, iš Maskvos atsivežė lagaminus su vokiškais „Walther“ pistoletais ir amunicija. Jam gelbėjo dar du žudikai — Krivienko ir Semianikov. Egzekucijų metu jo padėjėjai kartas nuo karto mazažuodavo nuo šaudymo pavargusią Blotkin ranką. Žudymai vykdavo tokia tvarka: prieš įeinant į žudymo patalpą, kiekvienas kalinys turėjo pasakyti savo gimimo datą, vardą, pavardę ir savo tėvo vardą. Tai buvo jo paskutiniai žodžiai. Tuo pačiu metu aukos rankos būdavo surišamos virve. Įstumtą pro duris, du stiprūs enkavedistai laikydavo už pažastų, o trečias iš labai arti į pakaušį paleisdavo mirtiną šūvį iš pistoleto. Po šūvio aukos švarko apykaklė būdavo pakeliama ant kaklo, kad sulaukėtų kraujo bėgimą ar švirkštimą ant budelio veido. Tuojuo po lenkų karininko gyvybės užbaigimo, jo lavonas būdavo ištraukiamas pro galinės sienos duris į kieme laukiantį sunkvežimį, kurių kolona į parytį iškeldavodavo ir ne per toliese esančius masinius kapus prie Mednoe kaimo. Ir taip kiekvieną dieną, kol po dviejų mėnesių, gegužės pradžioje, visų lenkų karininkų naikinimas buvo baigtas...

Kaip ir Katyne, Mednoe kapinynas buvo apšodintas jaunom pušaitėmis, NKVD pasistatė poilsio namus, sargybinių namukus ir nemažą tualetą — tiesiog virš palaidotų lenkų karininkų. Vidaus saugumo komisaro Berijos pirmasis pavaduotojas ir Sovietų Sąjungos Komunistų partijos centro komiteto narys Vsevolod Nikolayevich Merkulov, vadovavęs visai lenkų karininkijos naikinimo operacijai, 1940 m. balandžio 27 d. buvo apdovanotas Lenino ordinu — aukščiausio laipsnio žymeniu tuometinėje Sovietų Sąjungoje. Visa jo 140 vyrų egzekucionierių grupė, įskaitant ir sunkvežimių vairuotojus, buvo pakelta į aukštesnius laipsnius, gavo piniginius apdovanojimus ir kt. Pagonovski teigimu, dauguma jų vėliau buvo pasiųsti į frontą, atsidūrė psichiatrinėse ligoninėse, kai kurie nusizūdė — įskaitant ir mjr. Blokhin. Pats vyriausias žudynių architektas Lavrentij Pavlovič Berija, Stalino artimiausias bendradarbis, 1945 m. pakeltas į maršalus, irgi nesulaukė natūralios mirties. Tuojuo po Stalino mirties — 1953 m. pradžioje — tapo triumvirato nariu (kartu su Molotov ir Malenkov), bet po keturių mėnesių buvo paskelbtas valstybės išdaviku ir po šešių mėnesių kalėjimo, gruodžio 25 d., buvo sušaudytas. Tokio pat likimo susilaukė ir jo pavaduotojas, aukščiau paminėtas Vsevolod Merkulovas, kurio egzekucija įvyko irgi tų pačių metų gruodį. Manau, kad abiejų apkaltinimo prie-

APIE OŽKŲ KALVAS

IONAS ŠARKA

Nr. 6

žastis iki šiol paliko aukščiausio laipsnio paslaptim, kurios šydas kada nors bus plačiau atskleistas. Gal net dar nėra žinoma iš kokio ginklo paleista kulka užbaigė jų palyginti trumpą gyvenimą. Gal iš „Walter“ 7.65 kalibro pistoleto? O gal geriau patikėti Hizhniak Gurevich versija, kuris buvo vienas iš Berijos asmens sargybinių ir taip pat jo egzekucionierių. Apklašinėjamas britų „Times“ žurnalisto Mark Franchetti, 1998 m. Gurevich pareiškė, kad prieš sušaudymą Berija buvo uždarytas viename iš Maskvos bunkerų, kur jis pradžioje elgėsi beveik nesuvaldomai, bjauriai keikėsi, maistą laidydavo į kameros sienas, bet vėliau sušvelnėjo. Gurevich teigė, kad Berija buvo sušaudytas keletos vyrų dalinio. Generolas mjr. Pavel Batitsky, sovietų aviacijos generalinio štabo viršininkas, paleidęs pirmąjį šūvį. Ir keista, kad tai buvo įvykių Kaledų diena (pagal Gregoriškąjį kalendorių). Gurevich buvo pavesta Berijos lavoną nugabenti į Donskoj krematoriumą, iš kur jo pelenai, su elektrinio vėsintuvo pagalba, buvo išsklaidyti ore, nei žymės nepaliekant, kad jo kada nors gyventa šioje žemėje. Deja, šie duomenys dar nėra patvirtinti oficialiais dokumentais valstybės archyvuose.

Vladimir Abarinov knygoje „Katyno žudikai“ tokių „nepatvirtintų“ ar „neįrodytų“ tvirtinimų galima rasti gana daug. Įdomūs yra, pavyzdžiui, laiškai ar asmeniškai autoriui pasakojimai apie tūkstančius lenkų kareivių ar policininkų, kurie sausakimšai pripildytose baržose buvo nuplukdyti toli nuo Baltosios jūros krantų, aklinau uždaryti ir paskandinti. Apie lenkų belaisvių ar civilinių tremtinių skandinimą parodymus duoda ne tik eiliniai, paprasti liudytojai, bet ir Solzenycyn savo „Gulago archipelagas“ užsimeina apie tai rašydamas, kad „žmonės buvo sumetami į atvirų baržų padalinius, kur jie krūvomis gulėjo ar šliaužijo kaip vėžiai krepšy, o denio viršuje, tartum ant uolos krašto, stovėjo sargybiniai... Belaisvių transportacija šiaurinėj Dvinos daly nesiliovė ir 1940 m., bet, priešingai, truputį pagyvėjo; tai buvo kelias, kuriuo „išlaisvinti“ vakarų ukrainiečiai ir vakarų baltgudžiai keliavo“.

1940 m. birželio 6 d. 15,000 lenkų karininkų egzekucijos, pagal Merkulov raportą Berijai, buvo užbaigtos. Kad jis savo uždavinį atliko be priekaištų, įrodė jau prieš penkias savaites prie jo krūtines prisegtas Lenino ordinas. Visos trys stovyklės su lenkų karininkais buvo ištuštintos, bet neilgam, nes jos laukė ką tik iš Baltijos valstybių „išlaisvintų“ apie 12,000 lenkų belaisvių, kur jie apie metus buvo internuoti. Ukmergės kareivinėse buvusių keliuonė į ten prasidėjo 1940–1941 m. žiemą. Kai-

mynai pasakojo matę Ukmergė-Jonava plentu per šelstanciją pūgą varomus būrius lenkų belaisvių, apsuptų Raudonosios armijos palydovų, Jonavos link. Drąsiai galima teigti, kad šie išliko gyvi, nes tada politiniai vejai buvo pradėję keisti kryptį.

Kur gi tie lenkų karininkai?

1940 m. pabaigą Sovietų Sąjunga buvo sukrėsta žinių apie Prancūzijos kapituliaciją. Laikina draugystė su Vokietijos naciais sovietams buvo skaudi klaida. Mat jie tikėjosi ilgo ir abi pusės varginančio karo tarp Vokietijos ir Vakarų sąjungininkų — panašaus į Pirmąjį pasaulinį karą, kuris būtų palengvinęs plėtoti sovietų įtaką į Vakarų Europą. Staiga jie pradėjo pajusti pavojų iš Vokietijos pusės, ypač po Molotovo nesėkmingo vizito Berlyne 1940 m. pabaigoje (lapkričio 14 d.), kada sovietų bandymai gauti didesnės įtakos Balkanuose buvo Hitlerio atmesti. Prie santykių atšalinimo prisidėjo ir tai, kad prekybos susitarimo srityje vokiečiai pradėjo mažinti savo prekių pristatymą sovietams, kada pastarieji pristatydavo naftą, javus ir kitas žaliavas laiku. Sovietų neramino ir vokiečių kariuomenės aviacijos skrydžiai virš jų teritorijos ir kariuomenės daugėjimas vokiečių okupuotose Lenkijos srityse. Vokiečiai bandė aiškinti ir pasiteisinti tuo, kad jiems reikėjo savo kariuomenės dalinius atitraukti nuo Anglijos kaip galima toliau, kad netrukdytų jų apmokymo. Nepaisant to, bendradarbiavimas tarp NKVD ir Gestapo toliau tęsėsi gana artimai. Reguliarūs susitikimai vyko abiejose pusėse, kur buvo pasikeičiama informacija apie pasiektą progresą lenkų elito naikinime. Transportai su lenkų belaisviais riedėjo į sovietų pusę, o į vokiečių okupuotas dalis vyko tūkstančiai vokiečių kilmės piliečių — Volksdeutsche. (Vyresnieji atsiminsite, kad labai daug tokių ir iš Lietuvos atsidūrė Vokietijoje.)

Sovietų valdžia tuomet nutarė pradėti perorganizavimą Lenkijos karių — belaisvių jų teritorijoje. Keletas išlikusių generalinio štabo karininkų buvo pristatyti į Maskvą pasitarimams su Vidaus reikalų ministerijos ir NKVD vyriausiomis galvomis Lavrenty Berija ir jo pavaduotoju Vsevolod Merkulov, kurių nuopelnus Sovietų Sąjungai ir „nuopelnus“ lenkų liaudžiai jau pažįstame iš ankstesnių mano aprašymų. Nuo čia ir prasidėjo labai įdomus ir intriguojantis lenkų karininkų ieškojimo tarpinis, užtrukęs apie trejetą metų. Tad, manau, verta kelias pagrindinius bruožais tai paminėti.

Pulkininkas Zygmund Berling — kairių pažiūrų ir vyriausias laipsniu iš karininkų, dalyvavusių Maskvos pasitarime, pareikalavo, kad visi lenkų belaisviai, neatsižvelgiant jų politinių įsitikinimų, būtų paleisti į laisvę tarnauti šiuose perorganizuotuose lenkų armijos daliniuose. Kai pagaliau rusai sutiko su šiais reikalavimais, plk. Berling pareiškė, kad šiai armijai reikės daugybės karininkų, kad tokie randami Kozielsk ir Starobielsk karo belaisvių stovyklose, ir kad jie būtų puikūs vadai naujosios armijos daliniams.

Bus daugiau.

Prezidentas pasveikino muzikus

Prezidentas Valdas Adamkus su žmona Alma (d) apdovanojo solistę Juliją Stupnianeck (2d) ir jos mokytoją Ireną Argustienę. Olgos Posaškovos (ELTA) nuotr.

Vilnius, kovo 29 d. (BNS) — Prezidentūroje trečiadienį surengta Lietuvos ir tarptautinių apdovanojimų laimėjusių jaunųjų muzikų ir jų pedagogų pagerbimo ceremonija.

Jos metu prezidentas Valdas Adamkus padėkojo jauniems muzikos atlikėjams, garsinantiems Lietuvos vardą pasaulyje.

„Jūs, atstovaujantys Lietuvai pasaulyje, atliekate svarbią kultūrinės diplomatijos misiją“, — sakė prezidentas.

Jis pažymėjo, kad ypatingos pa-

garbos ir pripažinimo verti visi pedagogai, padedantys jauniems atlikėjams atpažinti ir išryškinti savo talentus, pasirengti konkursams ir ugdyti atlikėjo asmenybę.

V. Adamkus palinkėjo, kad Prezidentūroje susirinkęs talentingiausias jaunimas įsilietu į Lietuvos muzikinį gyvenimą, savo talentą atskleistų ne tik pasaulio scenose, bet ir Lietuvos visuomenei.

Prezidentūroje pagerbta maždaug 15 jaunųjų muzikų bei dešimt jų pedagogų.

Aptikta dvylika laivų-piratu

Vilnius, kovo 29 d. (BNS) — Tarptautinė aplinkosaugos organizacija „Greenpeace“ skelbia demaskavusi Klaipėdoje dvylika pirataujančių laivų.

Kaip pranešė „Greenpeace“, organizacijos aktyvistai iš keturių šalių kartu su Lietuvos aplinkosaugininkais Klaipėdos uoste demaskavo piratiškai žuklaujančius laivus, priklausančius Gruzijai, Rusijai ir Kambodžai.

Klaipėdos jūrų uoste šiuo metu stovi dvylika laivų, kurie buvo įtraukti į Europos Sąjungos, Šiaurės rytų Atlanto žvejybos komisijos (NEAFC) ir Norvegijos „juoduosius sarašus“ dėl nelegalios žuklės Šiaurės Rytų Atlante ir Barenco jūroje.

Tuo tarpu Klaipėdos uosto kapitonas Viktoras Lukoševičius teigė, kad šie laivai uoste stovi teisėtai.

„Šitie laivai įplaukė į Klaipėdos uostą teisėtai ir stovi teisėtai. O „Greenpeace“ nėra prokuroras“, — sakė jis.

Anot „Greenpeace“ pranešimo, Klaipėdos uostas yra liūdnai pagarsėjęs dėl savo varganos grįžtamojo

ryšio ir registracijos sistemos, ir tai leidžia pirataujantiems laivams ir plaukiojantiems su „patogiomis“ vėliavomis nelegaliai pagautą žuvį iškrauti Lietuvoje.

„Visiškai nepriimtina, kad Lietuva, kaip ES narė, pažeidžia Sąjungos teisę, suteikdama prieglobstį, kurą, aptarnavimą ir pagalbą piratų laivams. Mes reikalaujame, kad Lietuvos Vyriausybė ir Europos Komisija imtųsi būtinų priemonių ir užtikrintų, kad „juoduosiuose sarašuose“ esantys pirataujantys laivai negalėtų iškrauti pavogto laimikio ir gauti paslaugų jokiuose ES uostuose“, — pranešime spaudai cituojamas „Greenpeace“ vandenynų koordinatorių Truls Gulowsen.

Trečiadienį aplinkos saugotojai surengė protesto akciją Klaipėdoje, reikalaudami nutraukti nelegalią žvejybą.

Remiantis Jungtinių Tautų duomenimis, apie 70 proc. pasaulio žuvų ištekliai yra neleistinai pereikvojami ir išsekę, o apie 20 proc. kasmetinio pasaulio žvejybos laimikio yra iš nelegalių šaltinių.

Sportas

* **91 vyras ir 72 moterys dalyvavo Vilniuje vykusiose Lietuvos sambo imtynių pirmenybėse. 2004 metų pasaulio čempionė panevėžietė Ieva Klimašauskienė (svorio kategorija iki 64 kg) nesunkiai įveikė visas varžoves bei tapo šalies čempionato nugalėtoja. Absoliutaus svorio imtynininkų vyrų turnyre nugalėjo klaipėdietis Aivaras Macijauskas.**

* **Vilniaus „Vilniaus“ komanda trečiadienį pasirašė vienerių metų sutartį su ilgamečiu Lietuvos nacionalinės futbolo rinktinės saugu Tomu Ražanausku. Finansinės sutarties su 30-ėčiu futbolininku sutarties sąlygos neskelbiamos. Pra-**

ėjusį sezoną T. Ražanauskas žaidė „Anorthosis“ (Kipras) komandoje. „Manau, kad T. Ražanauskas pagrindiniu komandos žaidėju. Žiemą Tomas dažnokai dalyvaudavo mūsų komandos treniruotėse, jo meistriškumas nekelia abejonių“, — sakė „Vilniaus“ vyriausiasis treneris Kęstutis Latoža.

* **NBA čempionato reguliariojo sezono rungtynes Čikagos „Bulls“ komanda, kurios gretose dėl traumos nerungtyniauja Darius Songaila, antradienį namuose 93:97 pralaimėjo Orlando „Magic“. 26 taškus į svečių krepšį įmetė Andres Nocioni, po 14 — Luol Deng ir Kirk Hinrich.**

Susirūpino dėl smurto šeimose

Vilnius, kovo 29 d. (BNS) — Parlamentarė Violeta Boreikienė Vyriausybę ragina parengti smurto šeimose prevencijos strategiją.

Seimo narė trečiadienį kreipėsi į Vyriausybę, siūlydama sudaryti darbo grupę iš valstybės institucijų ir nevyriausybinių organizacijų (NVO) atstovų, kuri galėtų išanalizuoti esamą padėtį Lietuvoje ir pateikti pasiūlymus, kaip reikėtų šią problemą spręsti tiek instituciniu lygmeniu, tiek teisėkūros srityje.

„Ne žodžiais, ne ilgai trunkančiais kabinetiniais svarstymais, bet realiais, konkrečiais darbais paraginti Vyriausybę imtis priemonių“, — Seimo Ryšių su visuomene skyriaus išplatintame pranešime cituojama V. Boreikienė.

Kreipimosi laiške V. Boreikienė siūlo vadovautis kovo pabaigoje Seime surengtoje konferencijoje „Lietuvos moterys prieš smurtą šeimose“ priimta rezoliucija.

Konferencijos dalyvių priimtoje rezoliucijoje siūloma smurtą prieš moteris šeimose pripažinti žmogaus teisių pažeidimu bei imtis skubių priemonių, kad būtų užtikrinta moterų teisė į apsaugą.

Rezoliucija siūloma grąžinti Baudžiamojo kodekso normą dėl viešo kaltinimo smurto prieš moteris šeimose byloje, kurios šiuo metu nagrinėjamos privatus kaltinimo tvarka, kuo skubiau parengti policijos darbuotojų švietimo programą smurto prieš moteris šeimose klausimu.

Tuo tarpu Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM) tikina, jog tokie parlamentarės raginimai — kiek pavėluoti, mat valstybinė smurto šeimose prevencijos strategija jau baigiama rengti.

Kaip pranešė SADM, darbo grupė, sudaryta iš įvairių valstybės institucijų, Lietuvos savivaldybių asociacijos, nevyriausybinių organizacijų atstovų, Valstybinės smurto prieš moteris mažinimo strategijos ir jos įgyvendinimo priemonių plano projektą turi parengti iki gegužės 31 dienos.

Šia strategija ketinama sukurti ir įgyvendinti kompleksinės pagalbos modelį, apimsiantį smurto prevenciją, sankcijas ir alternatyvias poveikio priemones smurtautojams, socialinę pagalbą smurto prieš moteris aukoms, įskaitant saugų prieglobstį, teises ir psichologines konsultacijas, neatidėliotiną medicininę pagalbą ir kitas būtinas sudėtines dalis.

Valstybinės smurto prieš moteris mažinimo strategijos priemonėms įgyvendinti SADM planuoja pradėdant 2007 metais prašyti iš biudžeto 1 mln. litų kasmet.

Kaip rodo sociologiniai tyrimai, smurtaujama kas trečioje Lietuvos šeimose. Apklausų duomenimis, 63.3 proc. suaugusių moterų yra patyrusios vyrų fizinę arba seksualinę smurtą, arba joms buvo grasinta. Tuo tarpu policijai apie smurtinius išuolius pranešė tik 10.6 proc. nukentėjusiųjų.

Prokuratūra siekia nubausti merą

Vilnius, kovo 29 d. (BNS) — Vilniaus apygardos teisme trečiadienį Generalinės prokuratūros prokuroras paprašė pripažinti sostinės merą Artūrą Zuoką ir tris su susivienijimu „Rubicon group“ susijusius asmenis kaltais byloje dėl trukdymo pasinaudoti rinkimų teise per 2003 metais vykusius Vilniaus mero rinkimus.

Valstybės kaltintojas, Generalinės prokuratūros prokuroras Simonas Slapšinskas prašo, kad minėtiems asmenims būtų paskelbtas apkaltinamasis nuosprendis ir paskirtos bausmės.

Sprendimą teisėjų kolegija skelbs dar šią savaitę.

Generalinė prokuratūra vėl prašė teismo Vilniaus merą A. Zuoką pripažinti kaltu dėl Vilniaus tarybos nario Vilmano Drėmos papirkimo, jo laisvės neteisėto atėmimo ir skirti politikui dvejų metų laisvės atėmimo bausmę, jos vykdymą atidedant dvejais metais, bei 100 minimalių gyvenimo lygių (12,500 litų) baudą.

Tokia pati bausmė siūlyta ir įmonių grupės „Rubicon group“ vadovui Andriui Janukoniui.

Bendrovės „Ogmios astra“ valdybos pirmininką Darių Leščinską siūloma nuteisti pusantų metų kalėti, bausmės vykdymą atidėti metams bei skirti 80 MGL (10,000 litų) baudą. „Rubicon“ vairuotojui Svajūnui Navikui siūloma skirti 10 litų baudą.

Vilniaus miesto 1-asis apylinkės teismas pernai vasario 4 dieną A. Zuoką ir kartu su juo teistus „Rubicon group“ vadovą A. Janukonį, vienos iš grupės įmonių valdybos pirmininką D. Leščinską bei „Rubicon group“ vairuotoją S. Naviką išteisino byloje dėl trukdymo pasinaudoti rinkimų teise tarybos nariui Vilmantui Drėmai.

Prokurorų nuomone, teisme buvo netinkamai pritaikytas baudžiamasis įstatymas ir padaryta esminių Baudžiamojo proceso kodekso pažeidimų išteisinant A. Zuoką dėl tarybos nario V. Drėmos papirkimo.

Kaltintojai teigia, kad šio teismo išvados nėra pagrįstos, o teismas nepripažino dalies išteisinio tyrimo duomenų įrodymais ir jais nesivadavo.

Premjeras kaltina „Jukos“ nesąžiningumu

Atkelta iš 1 psl.

pasiūliusiu Lenkijos naftos susivienijimu „PKN Orlen“ dėl 53.7 proc. „Mažeikių naftos“ akcijų paketo pardavimo, tačiau „PKN Orlen“ šią informaciją trečiadienį paneigė.

Savo žaliavos neturintis ir Lietuvos Vyriausybės visiškai nepriimtinas investuotojas „PKN Orlen“, neoficialiomis žiniomis, už 53.7 proc. „Mažeikių naftos“ akcijų pasiūlė 1.5 mlrd. JAV dolerių, tačiau su kai kuriomis išlygomis.

Lenkijos susivienijimo atstovai

ne kartą minėjo pasiūlę geriausią kainą už Lietuvos naftos susivienijimo akcijas. Tuo tarpu „Jukos“ neslėpė norintis kuo daugiau pinigų.

„Mažeikių nafta“ yra paskutinis dar neparduotas milijardus dolerių skolų turinčio „Jukos“ turtas užsienyje. Pernai rudenį paskelbtame įmonės pardavimo konkurse dar dalyvavo susivienijimai „Lukoil“, TNK-BP ir „Kazmunaigaz“. Pastarasis buvo laikomas realiausiu pretendentu į naujus „Mažeikių naftos“ savininkus.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS
žinių agentūrų pranešimais)

Prokuratūra opozicijos vadovą apkaltino chuliganizmu

Minskas, kovo 29 d. („Reuters“/BNS) — Baltarusijos prokuratūra trečiadienį buvusiam kandidatui į prezidentus Aleksandr Kozulin pateikė oficialų kaltinimą chuliganizmu, taip pat rengiasi apkaltinti jį organizavus masines riaušes Minske kovo 25 dieną.

Tai pranešė prokuratūros spaudos tarnybos atstovas, remdamasis generalinio prokuroro Piotr Mikloševič žodžiais.

A. Kozulin buvo sulaikytas, kai milicija išvaikė opozicijos demonstraciją kovo 25 dieną, ir iki šiol jis laikomas Žodin rajono centro, esančio už 50 km į šiaurės rytus nuo Minsko, tardymo izoliatoriuje.

A. Kozulin neilgam buvo sulaikyti milicija dar per rinkimų kampaniją, kai kovo 2 dieną jis mėgino ateiti į oficialų Baltarusijos liaudies susirinkimą ir susipešė su jo neįleidusiais specialiosios paskirties būrio kariais, o vėliau milicijos skyriuje sudaužė prezidento portretą.

Pasak prokuratūros atstovo, A. Kozulin taip pat gali būti pateiktas kaltinimas organizavus masines riaušes, kai per opozicijos mitingą kovo 25 dieną jis vadovavo kolonai, kuri ėjo Minsko tardymo izoliatoriaus link, bet pakeliui milicijos buvo išvaikyta.

„Pagal šį straipsnį numatyta nuobauda, areštas, laisvės apribojimas arba laisvės atėmimas iki trejų metų“, — sakė prokuratūros atstovas.

Generalinis prokuroras patvirtino, kad šiuo metu A. Kozulin yra areštuotas tardymo izoliatoriuje.

„Kadima“ laimėjo rinkimus

Jeruzalė, kovo 29 d. („Reuters“/BNS) — Izraelio laikinasis ministras pirmininkas Ehud Olmert paskelbė laimėjęs parlamento rinkimus ir pažadėjo vykdyti planą atiduoti kai kurias Vakarų Kranto dalis ir vienašališkai nustatyti galutines sienas su palestiniečių teritorijomis, jei taika nebus atnaujinta.

„Šiandien Izraelio demokratija kalbėjo aiškiai. Izraelis nori „Kadima“, — sakė E. Olmert, kuris šios centro partijos rinkimų štabe kalbėjo po to, kai buvo paskelbti per antradienio rinkimus balsavusių rinkėjų apklausos rezultatai.

Suskaiciavus balsus 99,5 proc. rinkimų apylinkių, buvo oficialiai paskelbta, kad „Kadima“ gaus 28 vietas 120 vietų parlamente, centro kairiųjų Darbo partija — 20, ultraortodoksų sefarų „Shas“ — 13, ultranacionalistų „Yisrael Beiteinu“ — 12, o dešiniosios pakraipos „Likud“ — 11 vietų.

Jei nebus padaryta pažanga dėl taikos, E. Olmert sieks iki 2010 metų nustatyti galutines Izraelio sienas, panaikindamas atokiau esančias naujakurių gyvenvietes okupuotame Vakarų Krante ir išplėsdamas didesnes gyvenviečių grupes šioje teritorijoje.

Palestiniečiai teigia, kad dėl tokių vienašališkų didelio masto veik-

„Jis laikomas keturvietėje kameroje. Drauge su juo ten yra vienas sulaikytasis už lėšų iššvaistymą ir vieno kolūkio gyvulių šėrikas, sulaikytas už vagystę. Dėl sąlygų kameroje A. Kozulin nesiskundžia, jis reguliariai gauna maisto“, — sakė P. Mikloševič.

Baltarusijos opozicija visą praėjusią savaitę rengė protesto akcijas Minske, kuriose dalyvavo tūkstančiai žmonių. Jie protestavo prieš šalies prezidento Aleksandr Lukašenka perrinkimą trečiajai kadencijai per kovo 19 dieną įvykusių prezidento rinkimus.

Kaip pranešė spaudos konferencijoje generalinis prokuroras, iš viso už dalyvavimą protesto akcijose praėjusią savaitę buvo sulaikyti daugiau kaip 500 žmonių, tarp jų — 21 užsienio pilietis.

„Visi nesankcionuoti akcijų organizatoriai ir aktyvūs dalyviai už viešosios tvarkos pažeidimą bus patraukti administracinėn ar baudžiamojon atsakomybėn pagal įstatymus ir atsižvelgiant į jų kaltės dydį“, — sakoma specialiame prokuratūros praneškime.

Generalinis prokuroras taip pat sakė, kad prokuratūra per du mėnesius taip pat išnagrinės galimybę patraukti atsakomybėn už nesankcionuotų protesto akcijų organizavimą kitą opozicijos kandidatą Aleksandr Milinkevič.

Generalinis prokuroras pranešė, jog kovo 1 dieną prokuratūra įspėjo A. Milinkevič, kad neleistina rengti masinių renginių. Tačiau jis kovo 1 dieną Minske surengė tokį renginį.

mų, perkeliant dešimtis tūkstančių naujakurių ir nustatant valstybinę sieną palei įtvirtintą užtvartą, kurią izraeliečiai stato Vakarų Kranto teritorijoje, jie negalės turėti veiksmingai funkcionuojančios valstybės.

E. Olmert, savo kalboje kreipdamasis į palestiniečių prezidentą Mahmoud Abbas, sakė, kad žydai tūkstančius metų siekė įkurti tėvynę Izraelio žemėje — biblinėje teritorijoje, apimančioje ir Vakarų Krantą.

„Tačiau pripažindami realybę ir aplinkybes, esame pasirengę kompromisui, pasirengę atsisakyti mylimos Izraelio žemės dalių ir, nors dėl to išgyvendami, išskeldinti ten gyvenančius žydus, kad sudarytume sąlygas, kuriomis jūs galėtumėte įgyvendinti savo svajonę ir egzistuoti šalia mūsų“, — sakė E. Olmert.

Rinkimų rezultatai yra didelė nesėkmė „Likud“ vadovui, buvusiam premjerui Benjamin Netanyahu.

B. Netanyahu žadėjo likti „Likud“ vadovo poste, kurį atgavo tik prieš tris mėnesius, kai iš šios partijos, kilus vidaus nesutarimams dėl izraeliečių pasitraukimo iš Gazos Ruožo, išėjo premjeras Ariel Sharon, kuris tada įkūrė „Kadima“.

Sausio mėnesį premjeras patyrė rimtą insultą ir nuo to laiko yra komos būsenos, o premjero pareigas parėmė jo pavaduotojas E. Olmert.

EUROPA

FRANKFURTAS

Patirtis priimant Graikiją į euro zoną verčia Europos Sąjungą (ES) griežčiau taikyti įstojimo į euro zoną taisykles ES naujokams, teigia Europos centrinio banko (ECB) vyriausiasis ekonomistas Otmar Issing. Nors infliacijos kriterijų — vienintelį iš Maastricht kriterijų — siek tiek viršijanti Lietuva tikisi, kad ECB rekomenduos kitamet šalį į euro zoną, O. Issing pareiškė, kad narystės euro zonoje nuostatos bus taikomos ypač griežtai. „Nė viena iš šalių, kurios neatitinka kriterijų, negalės įstoti ir neįstos“, — pareiškė O. Issing.

VARŠUVA

Lenkijos komercinei televizijai TVN pranešus, kad daugelio lenkų nekenčiamą generolą Wojciech Jaruzelski šalies prezidentas Lech Kaczyński apdovanojo Sibiro tremtinių kryžiumi, Lenkijos Sibiro tremtinių sąjunga pareiškė pasipiktinimą. W. Jaruzelski nebuvo pakviestas į Prezidentūrą atsiimti apdovanojimo. Jam Sibiro tremtinių kryžius buvo įteiktas namuose. Prezidento atstovas spaudai Maciej Lopinski nesugebėjo paaiškinti, kodėl buvęs Lenkijos jungtinės darbininkų partijos pirmasis sekretorius ir komunistinės Lenkijos gynybos ministras gavo šį apdovanojimą. Pasak jo, kažkas padarė klaidą Prezidento kanceliarijos apdovanojimų skyriuje.

KOPENHAGA

Danija planuoja nuo 2007 metų balandžio 1 dienos uždrausti rūkymą viešosiose vietose. „Vyriausybės tikslas yra labai aiškus: žinoti, kad galima būti viešose vietose be cigarečių dūmų“, — pareiškė sveikatos apsaugos ir vidaus reikalų ministras Lars Loekke Rasmussen. Pagal įstatymo projektą, bus uždrausta rūkyti ministerijose, nacionaliniuose institutuose ir agentūrose, valstybės valdomose įmonėse, taip pat prekybos centruose, sporto arenose, kultūros

JAV

WASHINGTON, DC

Eidamas 89-uosius metus mirė Caspar Weinberger, kuris Ronald Reagan prezidentavimo laikais buvo JAV gynybos sekretorius ir rūpinosi JAV karinės galios stiprinimu. C. Weinberger, kuris buvo centrinė vadinamojo „Irano skandalo“ figūra, maždaug savaitę sirgo plaučių degimu ir smarkiai karščiavo. Vado- vaudamas Pentagon, C. Weinberger uoliai rėmė D. Reagan šaltojo karo metais ir vadovavo taikos metais dar neregėtam karinės galios stiprinimui, kuris atsiėjo daugiau kaip trilijoną dolerių.

NEW YORK

JAV gynybos departamentas sutiko paskelbti 74 nuotraukas ir tris vaizdo įrašus, kuriuose užfiksuota, kaip Abu Ghraib kalėjime žeminami kaliniai. To reikalavo pilietinių teisių organizacijos. Gynybos departamentas pakluso JAV apygardos teisėjo Alvin Hellerstein sprendimui, kuriame teigiama, kad vyriausybė privalo paskelbti nuotraukas, kurias parūpino seržantas Joseph Darby — tas pats asmuo, kurio fotografijos ir sukėlė Irako kalinių žeminimo skandalą. Vyriausybė atsiėmė savo apeliaciją ir pažadėjo paskelbti fotografijas per septynias dienas nuo teismo sprendimo.

AFRIKA

ABUJA

Viename Šiaurės Nigerijos mieste netoli sienos su Kamerūnu trečiadienį suimtas buvęs Liberijos vadovas Charles Taylor, kurio dėl karo nusikaltimų ieško Siera Leonės teismas. Jis buvo sulaikytas kitą dieną po to, kai Nigerijos policija pranešė, kad Ch. Taylor dingso iš pietrytinėje Nigerijos dalyje esančios vilos, kur gyveno tremtyje nuo 2003 metų, kai pagal susitarimą nutraukti 14 metų trunkantį Liberijos pilietinį karą pasitraukė iš prezidento posto.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Auto Export	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Small Packages	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
Trucking	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.	
8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680 Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363	

Lietuvai knygos — irgi dovana

ALĖ RŪTA

Atgavus laisvę ir nepriklausomybę, Lietuvai buvo reikalinga pagalba ir parama: dvasinė — idėjinė ir daugiausia materialinė. Pirmosios paramos kai kas net nenorėjo, tik remkite materialiai. Išeivijos lietuviai stengėsi. Visi buvo vieni kitų pasiilę.

Ir taip pamažu — per gimines, per mylimus žmones suartėjome, ėmėme labiau vieni kitus suprasti. Dabar jau esame ten laukiami, ir mums čia atvykę „naujieji lietuviai“ ar trečioji ateivių banga, jau labiau suprantami. Susigyvename, bendrai veikiamės Lietuvai. Žinoma, ekonominė parama dar vis reikalinga ten — Lietuvoje ir čia — naujai atvykusiesiems, kol jie randa sau tinkamus darbus pragyvenimui.

O lietuvių tautai, okupacijų nuvargintai, dvasiškai priblokštai, vis tiek reikalinga atvanga, pusiausvyra, platesnių idėjų suradimas ir jų pritaikymas prie lietuviškos dvasios.

Kodėl Lietuvos leidyklos domisi verstiniais veikalais? Kodėl mokyklose ir jų knygynuose tebėra dauguma anų laikų okupacinių vadovėlių ir knygų? Lietuviai junta, kad reikalinga jiems, ypač jaunimui, pažinti ir Vakarų kultūrą, naujas idėjas ir perprasti kitokias vertybes — iš knygų, iš vakarinių mokyklų, universitetų. Ir gerai, kad veržlesnis jaunimas atvyksta studijuoti į Ameriką ar į kitas Europos valstybes. Žinoma, dar geriau, kai jie grįžta atgal ir pritaiko savo naują žinojimą Lietuvai.

Verstinės mokslo sričių ar grožinės literatūros knygos — gerai, bet jos brangiai kaštuoja ir ne taip plačiai prieinamos. Pasigirsta balsų, kad jaunimas taip pat norėtų literatūros iš kitur. Gimnazijų knygynai ir viešosios bibliotekos pageidauja išeivijoje išleistų knygų, net ir anglų kalba įvairių autorių — grožinės literatūros, istorinių veikalų ir kitokių. Kodėl ne? Knygos gali būti irgi dovana. Ir reikėtų siųsti ne po vieno autoriaus, ir ne tik giminiams ir pažįstamiems, bet gimnazijai ar kojam nors universitetui, bibliotekom. Išeivijos lietuviai galime siųsti pavieniui į savo buvusias gimtines mokyklas, gimnazijas...

O išeivijoje, deja, kartais atsiranda knygų perteklius ir, vyresnės kartų lietuviams mirštant, knygų nėra kur dėti...

Kalbėsiu pavyzdžiais. Vienas jaunuolis skundžiasi: mirė jo tėvas, buvęs rašytojas, kultūrininkas, liko didžiulė biblioteka lietuviškų knygų. Kur jas dėti? Kodėl jų neatiduoti Lietuvos jaunimui?

Kita moteris, jau labai trapios sveikatos, nenorėdama irgi didelio knygų rinkinio (tėvų) išmesti, atidavė jas vietinei amerikiečių bibliotekai. Tie pažiūrėjo, atsirinko sau veikalus anglų kalba. O ką daryti su knygomis lietuvių kalba? Skambina Lietuvos garbės konsului — ką daryti? Gal paimsite?

O didesnę kiekį knygų persiųsti į Lietuvą ne taip lengva. Brangu. Sunku jas sudėti, supakuoti siuntimui, rasti — kas jų norėtų Lietuvoje. Vertybių negalima išmesti; reikia tinkamai su jomis dalintis.

Pavieniai asmenys, ypač pensininkai, nėra net pajėgūs visa tai atlikti. Išeivijoje irgi ne visi turtuoliai.

Taip darosi net baisu pagalvoti, kad savininkui mirus ar perduodant namus, lietuviškos knygos būtų išmestos į šiukšlyną.

Vėl pavyzdžiai. Gal ir kiti jais paseks?

Kalifornijoje kelis dešimtmečius veikia Lietuvių kredito sąjunga (Santa Monica). Jos vadovas Albinas Markevičius sugalvojo prieš 15 metų prieš šios įstaigos dar įsteigti antrą — Lietuvai remti sąjungą („Lithuanian Foundation“), palaikomą ir didinamą iš įvairių renginių atliekamo pelno. O iš to paremti Lietuvą komitetas (ar nauji sąjunga) rado įvairių progų, reikalų — gelbėti ten, kur reikia. Tarp kitų — ėmė remti periodinės lietuvių spaudos sritį (užsakydavo) laikraščių Lietuvoje nemažai prenumeratų tiems, kurie nori skaityti, o neturi iš ko užsisakyti, ypač pensininkai ar daugiavaikės šeimos. Taip jie dvasiškai — kultūriškai šelpė Lietuvos žmones, nors apie tai dar negirdėjau, kad viešai skelbtųsi.

Dabar šis Lietuvai paremti komitetas ėmė siųsti vertingas lietuviškas ir anglų kalba knygas į Lietuvos viešąsias bibliotekas, o ypač į gimanazijų bibliotekas. Taip jaunimas galės susipažinti su išeivijos lietuvių autorių knygomis ar net įvairių užsieniečių mokslo, religinės, filosofinės ir grožinės literatūros (ypač poezijos) knygomis.

Šiam reikalui vadovauja Lietuvių kredito unijos pirmininkas Albinas Markevičius, padedant dukrai Zinai Markevičiūtei, irgi ekonomistei, čia baigusiai mokslus, bet visada besidominčiai lietuvių kalba, (kuria gerai moka), kultūra.

Jie skelbia per vietinį „Lietuvių radiją“ — prašo paaukoti, ar atiduoti nebereikalingas knygas, patys nuvyksta knygų paimti, jas pakuoja siuntimui ir fondo lėšomis siunčia „jūros keliu“, nes taip žymiai pigiau nei oro paštu. Čia, Los Angeles, yra Algio ir Jūratės Gulbinų siuntimo įstaiga. Tai tik pavyzdžiai kaip galima perkelti — padovanoti Lietuvos jaunimui gerų knygų, kurių apšiai atsiranda išeivijos senesnei kartai pasitraukiant Anapus ar daugeliui vyresnių žmonių nebegalint skaityti.

Gaudavo knygų ir vietinės (Los Angeles) lituanistinės — šeštadieninės mokyklos mokiniai, ir jų jauni tėvai. Bet dabar mokyklos knygynui nėra tinkamos vietos.

Tokiu būdu gauna knygų mokiniai (ar ir suaugę) Lietuvoje, kurie jų nori. Ar neatsirastų ir kitur plačioje išeivijoje tokių komitetų, fondų, draugijų?

Knygos Lietuvai — irgi dovana.

Dvi uolios Čikagos visuomenininkės: Valerija Čepaitienė (kairėje) ir Giedrė Čepaitytė.

I. Tijūnėlienės nuotr.

FORMĄ KEIČIANTI MEDŽIAGA

Naudojant naują kintančios formos medžiagą galima būtų gaminti sraigtasparnio mentes, kurios keistų savo formą skrydžio metu. Mokslininkų teigimu, ši naujoji medžiaga nesuyra, net veikiant ypatingai didelėms apkrovoms, pranešama portale „newscientist.com“.

Naujoji medžiaga formą keičia, „persikraudama“ kaip ličio jonų baterija. Jos kūrime dalyvauja mokslininkai iš Massachusetts technologijų instituto ir Šveicarijos federalinio technologijų instituto (Šveicarija).

Medžiaga pagaminta iš ličio kobalto oksido ir grafito. Paveikus medžiagą elektros srove, jonai juda nuo vieno komponento prie kito. Šis procesas yra lygiai toks pats, kaip ir įkraunant baterijas — negiami jonai yra traukiami prie grafito, o teigiami — prie ličio kobalto oksido.

Dėl šio judėjimo jonai būna įkalinti tarp ličio kobalto oksido ir grafito molekulių ir visa medžiaga išsiplečia. Atvirkštinis cheminis procesas priverčia medžiagą grįžti į labiau kompaktišką formą.

Bandymų metu nustatyta, kad medžiaga gali išsiplesti maždaug 19 proc. ir yra labai atspari slėgimui — jai nekenkia ir 20 megapaskalių slėgis. Tuo tarpu alternatyvi formą keičianti medžiaga, reaguojanti į elektros lauką — pjezokristalai — atspari tik dešimtdaliui šio slėgio.

Be to, kad naujoji medžiaga pakeistų formą, tereikia 5 voltų įtam-

pos. Pjezokristalinės medžiagos formą keičia tik esant šimtams voltų įtampoms. Tai reiškia, kad medžiaga kada nors gali būti įmanoma panaudoti kintančios formos lėktuvų sparnams, laivų korpusams, automobilių dalims gaminti, teigia mokslininkai. „Ji atspari dideliame krūviui“, — sakė Yet-Ming Chiang iš Massachusetts technologijų instituto.

Kol kas mokslininkai sukūrė paprastą sparno profilį, kuris keisdamas formą, įgyja skirtingas aerodinamines charakteristikas. Iki metų pabaigos mokslininkai tikisi pademonstruoti prototipines sraigtasparnio mentes, kurios gali keisti formą skrydžio metu. Vienas kintančios formos lėktuvų kūrimo ekspertas, nepanorėjęs, kad jo pavardė būtų viešinama, sutiko, kad dabar naudojamos medžiagos riboja galimybes, bet kol kas nežinoma, ar naujoji medžiaga bus naudinga praktikoje: „Dar reikia atlikti daug darbo ir kol kas negalima tvirtai šnekėti apie technologijos naudą, ypač kuriant dalykus, kaip kintančios formos skraidantieji aparatai“.

Y. Chiang pripažino, kad prieš naudojimą tikrose transporto priemonėse jų sukurta medžiaga dar ilgai reikės bandyti: „Mes vis dar bandome nustatyti, koks medžiagų derinys yra perspektyviausias ir koks būtų tinkamiausias dizainas“.

BNS

SKELBIMAI

PASLAUGOS

**STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS**

Agentas Frank Zapolis (verslė 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

SIŪLO DARBA

Darbai reikalingi dažytojai,
staliai su darbo patirtimi.
Būtinai turėti mašiną.
Pageidautina,
kad kalbėtų rusiškai.
Tel. 847-980-7887.

Pildau TAX
(pajamų mokesčių) formas.
SUVEDU BUHALTERINĘ APSKAITĄ.
TVARKAU ĮVAIRIUS
FINANSINIUS REIKALUS.
Gediminas Pranskevičius
3805 N. Seeley
Chicago, IL 60618
Tel. 773.935.0472

NEKILNOJAMASIS TURTAS

**VIDA M.
SAKEVICIUS**

Real Estate Consultant

Nekilnojamojo turto
pirkimas, pardavimas

708-889-2148

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

„DRAUGAS“ Informuoja, „DRAUGAS“ formuoja;

„DRAUGAS“: išeivijos ir Lietuvos jungtis;

„DRAUGAS“ lietuvių švyturys ir sargas!

LIETUVIŲ TELKINIAI

Iškiliai paminėta Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukaktis

Atkelta iš 2 psl.

Parapijos vyrų choras atliko „Aras“ (žodž. V. Šimačio, muzika P. Butkaus), ir „Žygis į Vilnių“ (žodž. F. Kiršos, muzika K. V. Banačio). Po to solistė Stasė Pautienienė atliko „Mano gimtinė“ (žodž. Maironio, muzika A. Kačanausko) ir „Atsiminimai“ (žodž. T. Nunn, lietuviškas vertimas S. Pautienienės, muzika Andrew L. Weber).

Solistė Janina Čekanauskienė atliko „Protėvių žemė“ (žodž. B. Brazdžionio), muzika B. Budriūno, ir „Motinos valsas“ (žodž. P. Gaulės, muzika Vaitkevičiaus). Abiem solistėms akompanavo muzikas Viktoras Ralys. Choras ir solistės sulaukė karštų publikos plojimų. Parapijos chore sdainavo 18 moterų ir 13 vyrų.

Pagaliau buvo parodytas Pauliaus Jasiukonio ir Vytauto Petrulio videofilmas, kai Lietuva, Latvija ir Estija neteko nepriklausomybės ir ilgą laiką turėjo kęsti priespaudą,

kančias, daug jos sūnų ir dukterų neteko gyvybių. Iškilęs Sąjūdis pažadino lietuvių tautą siekti laisvės ir nepriklausomybės. Videomontaže buvo parodytas, kaip buvo pasirašomas LR Aukščiausios Tarybos Aktas dėl Lietuvos valstybės atkūrimo. Įdomu, kad tame filme buvo parodytas ir Los Angeles vyrų kvartetas, kaip tik tuo metu lankęsis Lietuvoje. Nufilmuotas ir poetas Bernardas Brazdžionis, tuo metu skaitęs Vilniuje savo patriotinę kūrybą.

Po programos buvo G. Plukienės paruoštos vaišės. Muzikui Č. Geštautui akordeonu pritariant, buvo dainuojamos „Žemė Lietuvos“ ir kitos patriotinės dainos.

Rengėjų vardu visiems talkininkams ir svečiams padėkojo ALTO skyr. vicepirmininkas Aloyzas Pečiulis. Geros nuotaikos paveikti, minėjimo dalyviai neskubėjo į namus.

Ignas Medziukas

LR gen. garbės konsulo V. Čekanausko kalba Kovo 11-osios proga Los Angeles

Europarlamentaras ir Kovo 11-osios akto signataras prof. Vytautas Landsbergis praėjusiais metais šiai ypatingai progai paminėti iškilmingame Seimo posėdyje Vilniuje savo sveikinimo kalboje palinkėjo kiekvienam giedančiam Lietuvos valstybės himną, išgirsti to himno žodžius.

Lietuvos Respublikos garbės konsulas Los Angeles, CA, Vytautas Čekanauskas.
Jono Tamulaičio nuotr.

„Tai labai nuostabus himnas, — sakė prof. V. Landsbergis. — Nė viena valstybė tokio neturi“. Jis ypač atkreipė dėmesį į tai, kad kai kur šis himnas skamba kaip iškilmingas pasižadėjimas, o kai kur — kaip malda. Ir, kaip pavyzdį, jis panaudojo frazę: „Ir šviesa, ir tiesa, mūsų žingsnius telydi“. Jo teigimu, mums visiems reikia būti šviesos vaikais — ne tos, kuri apšviečia tamsumas, bet tos, kuri apšviečia dvasią ir protą. Nes tik tokia šviesa lydės mūsų žingsnius, tik su ja ateis tiesa apie kurią Šventajame Rašte skaitome: „Tiesa padarys jus laisvus“.

Šie keturi žodžiai iš šventojo Jono Evangelijos Atgimimo laikais kabėjo ant Sąjūdžio būstinės sienos. Jais vadovaudamiesi sąjūdiečiai gynė tiesą, skynė kelią laisvės atėjimui. Su Kovo 11-osios aktu buvo iš-

girsti ir suprasti Lietuvos valstybės himno žodžiai. Jie padėjo rasti kelią į Kovo 11-ąją, į tautą, trokštančią laisvės.

Europarlamentarė, taip pat Kovo 11-osios akto signatarė Laima Andrikienė, kalbėdama ta pačia proga užsiminė apie vieną seną Strasbūro bažnyčią, kurioje „yra senas paveikslas, vaizduojantis krikščioniškąją Europą, einančią prie kryžiaus. Paveiksle išdidžios senosios Europos valstybės ir tautos vaizduojamos kaip puošnūs, ant žirgų jojantys riteriai, o voros pabaigoje — paskutinė, be žirgo, basa eina mūsų Lietuva“.

Tai tikrai būta seno paveikslas, nes šiandien Lietuva nėra nei paskutinė toje eilėje, nei tik vargšė basakojė mergaitė europietišku veideliu. Šiandien ji yra lygia NATO ir Europos Sąjungos narė, sparčiai besivystanti moderni valstybė.

Mes džiaugiamės viskuo ir visais, kas teikia garbę mūsų tautai ir valstybei, kas kelia jos gerovę ir nuširdžiai jai tarnauja. Tačiau yra ir kita gyvenimo pusė, kuri dar ir šiandien, po 16-os laisvo ir nepriklausomo gyvenimo metų, graužia mūsų valstybės pamatus. Ji atstovauja tamsos vaikų, kurių dvasia ir protas dar liko nepaliesti šviesos, apie kurią kalba tautos himnas.

Ne vieno politologo tvirtinimu, pilietinės visuomenės ugdymas Lietuvoje nerado reikalingo atgarsio, nerado tinkamos dirvos. Ir štai keletas tos nesėkmės pavyzdžių.

Jeigu įstatymų leidėjai kalba, kad krašte reikia įvesti valstybės tarnautojams privalomą išlaidų deklaravimą, tai kažkas netvarkoje!

Jeigu aukšto laipsnio kariškis, ir dar neblaivus, svetimame krašte yra drausminamas to krašto teisėsaugos prižiūrėtojų, tai kažkas netvarkoje!

Jei vyriškis, 10 metų išstarnavęs kariuomenėje, išėjęs keliom dienom atostogų, išvyksta į svetimą kraštą uždariauti ir dar nelegaliu būdu, tai kažkas netvarkoje!

Jeigu aukštas pareigas einantis valstybės tarnautojas įteisinasi, kad jis nenusikalto, o yra blogas įstatymas, tai kažkas netvarkoje!

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių, sužiedimų darbotvieteje bei kitų vietų skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.

Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Akių ligų specialistai

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

Širdies ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

Jeigu universiteto vadovybė mokesčių mokėtojų pinigais išvyksta į tolimą egzotišką šalį, net tinkamai neapaiskindama, kodėl ji ten keliauja, tai kažkas netvarkoje!

Jeigu garsios Lietuvos įmonės vadovai dideliu greičiu važiuodami kerta Lietuvos sieną su ne Europos Sąjungos valstybe, ir jiems nėra aiškios taisyklės, kaip tai reikia daryti, tai kažkas netvarkoje!

„Lietuvos rytas“ savo kovo 10-os dienos vedamajame straipsnyje rašo: „Ar galėjo kas nors tuomet, Kovo 11-osios vakarą, pagalvoti, kad Policijos departamento generalinis komisaras... parašys įžangą policijos istorijai, kurioje atvirai tyčiojasi iš kovų už laisvę?... kad už visų piliečių pinigų būtų kurpiama iškraipyta istorija, tai jau netelpa į jokių laisvės apibrėžimą. Tai — gėda. Ne mūsų valstybei, kuriai ir taip tenka iškęsti per daug nepelnytų priekaištų. Gėda valstybės ir Seimo bei Vyriausybės vadovams, toleruojantiems tokį pasityčiojimą iš pilietiškumo bei mūsų tautos istorijos“.

Margumynai

SUČIUPAS GUDRUS KOJOTAS

New York Central Park buvo sučiuptas laukinis kojotas, kurį policija ir parko prižiūrėtojai gaudė dvi dienas. Vienerių metų amžiaus rudos spalvos patinas, kuris, kaip manoma, į didmiestį atklydo iš provincijos keliaudamas į šiaurę, buvo sugautas 341 hektarų užimančiame parke, pranešė pareigūnai. „Tai nuotykis mėgstantis kojotas, jeigu jis ryžosi keliauti į Manhattan centrą“, — sakė parkų viršininkas, pridūręs, kad paskutinį kartą kojotas parke buvo sugautas 1999 metais.

Pasak jo, gyvūnas buvo užspeistas į kampą pietrytinėje parko dalyje, tačiau pabėgo, prasmukęs per 2 metrų aukščio tvorą ir šiek tiek paplaukė vandeniu, pasukdamas į šiaurę.

„Tai buvo labai ramus kojotas. Jis nekaukė prieš mėnulį ir nesisitengė, kad būtų pastebėtas“, — sakė A. Benepe. Pasak jo, žvėrelis veikiausiai norėjo patekti į gamtos draustinį, kur yra mažiau žmonių kvapo. Vietos televizijos kanalai parodo, kaip policija ir parko prižiūrėtojai vaikosi kojotą, kuris medžiojo

Taip, pilietinės visuomenės kūrimo iššūkis krito į kurčias ausis. Jis perskrido kraštą, nepalietęs daugel reikalingų dvasios bei proto apšvietų žmonių, kad tolimesni mūsų žingsniai atstatyti laisvės kelių, nebūtų pristabdyti tamsos vaikų.

Mes daug ir gražiai kalbame, kaip valstybė turi tarnauti žmogui. Kad tokios valstybės, kur būtų gera ir saugu gyventi, trokšta visi jos piliečiai — nenuostabu. Nuostabą kelia tai, kad po 16-os metų šie troškimai nedaug pajudėję iš vietos.

Prezidentas Valdas Adamkus visuomet ir visur primena tautai, kad reikia atsigręžti į moralios politikos principus ir jų tvirtai laikytis. Bet iš kur ateis šviesos vaikai, galintys tai įgyvendinti, paklaus ne vienas. Į tai atsakymas gan trumpas — tai Vasario 16-osios ainių meilė ir pasiaukojimas Lietuvai, anksčiau patriotizmu vadintas. Jis turi vėl rasti vietą kiekvieno lietuvių širdyje. Jis davė Kovo 11-ąją, jis yra mūsų ateities kelrodis, mūsų šviesos vaikas!

antis ir kitus paukščius, palikdamas krūvas plunksnų.

„Manome, kad jis atklydo iš Westchester apygardos ir tada atkeliavo į parką per Bronx, — sakė parko atstovė spaudai Carli Smith. — Jie nekalia grėsmės. Paprastai jie vengia kontaktų su žmonėmis“.

Prerijų vilkas pirmą kartą buvo pastebėtas sekmadienį, o paskui — antradienį. Pagalbos tarnybos ir parko vadovybė iš karto pradėjo plataus masto paiešką. Trečiadienį kojotas pasirodė beisbolo aikštėje prie gamtos draustinio. Aktorius Dick Hughes, trečiadienį vaikščiojęs parke, teigė, kad kojotas buvo „graužas gamtos štrichas“. „Jei dėl ko New York nesijaudinu, tai dėl kojoto. Įdomu, ar kojotas jaudinasi dėl mūsų, — sakė D. Hughes — Tai New York. Patikrinkite jo dokumentus ir tegu keliauja sau“.

A. Benepe nurodė, kad šiuo metu gyvūnas laikomas narve, kur bunda nuo migdomųjų, panaudotų jam sučiupti. Vėliau jis turi būti nuvežtas į užmiestį ir paleistas. BNS

Valdovų rūmų paramos komitetas JAV
Royal Palace Restoration Committee for the U.S.A.

**Gerb. kolegai
BRONIUI JUODELIUI**
už sąžiningą ir našų
įždininko darbą, atnešusių
puikių rezultatų bei
reguliarių visuomenės
informavimą spaudoje
apie Valdovų rūmų
reikalus nuoširdžiai
dėkoja Valdovų rūmų
paramos komitetas JAV

Valdovų rūmų paramos komiteto JAV finansinė ataskaita už 2005 metus

Valdovų rūmų paramos komitetas JAV (VRPK JAV) nori informuoti visuomenę apie 2005 m. pajamas, išlaidas bei izdo stovį.

2005-ųjų metų pradžioje izdo balansas buvo 90,678 dol.

Praėjusiais metais komitetas iš JAV lietuvių Valdovų rūmų atstatymo bei įrengimo tikslams surinko 46,770 dol. aukų. Aukos laikomos banke ir yra investuotos į JAV „Certificates of Deposit“. 2005 m. gautos palūkanos sudarė 2,116 dolerių. Dar 56 dol. buvo gauti pardavus kartoninius Valdovų rūmų

maketus. Tad viso 2005 m. Valdovų rūmų paramos komiteto pajamos sudarė 48,942 dol.

Pažymėtina, kad VRPK JAV turi stebėtinai mažai išlaidų, kadanigi komiteto nariai daug ką (kelionės, tel. pokalbiai ir t.t.) atlieka savo lėšomis. Tad 2005 m. komiteto išlaidos - 28 dol., kurie buvo išleisti pašto ženklams.

Atėmus šias išlaidas VRPK JAV izde 2005 m. gruodžio 31 d. buvo 139,592 dol.

Dėkojame visiems aukotojams.
VRPK JAV inf.

Dėmesio!

Lietuvių fondo paramos prašymų anketos, kaip ir kasmet, bus priimančios iki balandžio 15 d.

Anketas galite rasti apsilankę LF internetinėje svetainėje www.lithfund.org

Lietuvių fondo adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.

Lietuvių operoje vėl matysime Audrių Rubežių

Nuolatiniais Lietuvių operos lankytojams tenoras Audrius Rubežius bei jo skambus ir gražaus tembro balsas yra gerai pažįstamas. Solisto dainuotomis meilės arijomis žavėjomės „Lucijos“ operoje, „Trubadūre“ ir „Traviatoje“. Šį pavasarį laukiame jo vėl pasirodant Vytauto Klovo „Pilėnų“ operoje. Solistui ir ši sykių teko patrauklus jauno Nalšios kunigaikščio ir pilies valdovo Rūtenio vaidmuo. Meilės arijoje prie Vilnelės upės, išimylėjęs Pilėnų valdovo Margirio dukterį Eglę, vilios ją į savo kraštą, kuriame irgi auga rūtos, banguoja mėlyni linai, o miškuose skrajoja sakalai. Ten skamba dainos, o gimtoji žemė kaip motina priims Eglę. „Būk mana“, — Rūtenis maldaus. Jis pasižadėjo tik ją vieną mylėti ir pavasarėliui atėjus atjoti pas ją į Pilėnus.

Nors ne kartą anksčiau apie solistą jau buvo rašyta, tačiau bent trumpai vėl priminsime A. Rubežiaus biografinius duomenis. Audrius gimė ir augo Klaipėdoje. Vaikystėje lankė vaikų chorą „Gintarėlis“, dainavimo mokėsi vaikų muzikos mokykloje, Stasio Šimkaus vadovaujamoje konservatorijoje. Vėliau balso studijas jis tęsė Lietuvos muzikos akademijoje, profesoriaus Virgilijaus Noreikos klasėje. Pakeliui į dainininko karjerą, muziko Viktoro Banaicio, o tai pat ir dainininkės Beatricės Grincevičiūtės muzikos konkursuose solistas yra laimėjęs pirmą vietą, 1997 metais jis buvo apdovanotas daugelio dainininkų geidžiama Lietuvos teatro draugijos prestižine „Kristoforo“ statulele.

Solistas gali pasididžiuoti savo turtingu repertuaru ir Lietuvos Nacionalinio operos ir baleto teatre. A. Rubežius atlieka Alfredo — „La Traviata“, Fausto — „Faust“, Don Ottavio — „Don Juan“, Ferrando — „Cosi Fan Tutte“, Naraboth — „Salome“, Pong — „Turandot“, Argirio — „Tancredi“, Don Carlos — „Don Carlos“, Jose — „Carmen“, Hofman — „Tales of Hoffman“ vaidmenis.

Su koncertais solistas lankėsi Vokietijoje, Suomijoje, Estijoje,

Prancūzijoje, Japonijoje, Izraelyje, Jungtinėse Valstijose. Solistas taip pat dalyvauja pagrindiniuose muzikos festivaliuose Lietuvoje, o taip pat dainuoja su Lietuvos bei kitų kraštų simfoniniais orkestrais. Plačiau apie „Pilėnus“ bei Lietuvių operą skaitykite interneto tinklalapyje www.lithoperachicago.org.

Audrius Rubežius

Tiek šių metų ypatingas sukaustuvinis spektaklis „Pilėnai“, tiek rinktinė solistų sudėtis su puikais atgarsio susilaukusi solistu Audriumi Rubežium turėtų patraukti kiekvieno operos mėgėjo dėmesį. Nors Morton gimnazijos auditorija yra ir labai erdvi, bet tikėjime, ir linkėjime, kad šiais metais Lietuvių opera sutrauktų tiek publikos, kad prieš spektaklio pradžią pasidairę nematytume aplink nei vienos tuščios kėdės. Priminkime ir paraginkime draugus ir kaimynus atvykti į spektaklį. Mums patiems bus malonu, o atlikėjams matant pilnutėlę salę žiūrovų ir šventės rengėjams bus moralinis atpildas už jų triūsą ir įdėtą pastangas.

Juozas Končius

VERBŲ KŪRIMO UŽSIĖMIMAS BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJUJE

Paskutinis sekmadienis prieš Velykas — būna Verbų sekmadienis, daugelyje Europos šalių vadinamas Palmių sekmadieniu. Tai Kristaus garbingo įžengimo į Jeruzalę prieš kančią prisiminimas.

Vilniaus kraštą garsinančios didžiulės ir įvairiaspalvės verbos anksčiau buvo trijų rūšių: apvaliosios, vienpusės plokščios, sausų gėlių žiedų puokštelės. Jų raštai būdavo įvairiausi. Juos sukomponuodavo derindami sausųjų žiedėlius, nudažytas skiedreles, įvairiaspalvius džiovintus augalus. Verbos viršuje įpinamas pilkų ar žalių daiktų ežerinių smilgų kuokštas. Šiuo metu, kai Vilniaus verbų daroma labai daug, jos prarado buvusį tradiciškumą, kompozicijos subtilumą, bei liaudiškumą, tačiau labiau atspindi kūrėjo fantaziją. Visoje Lietuvoje manyta, kad Verbų sekmadienį bažnyčioje visi būtinai turi laikyti po kadagio šakelę ar kitokią „verbėlę“. „Jei verbos neturėsi, vėlnias iki palaikyti savo uodegą“, — sako liaudies patarlė.

Ryškiausias Verbų sekmadienio paprotys — tai plakimas verba. Plakdami sakydavo: „Ne aš plaku, verba plaka! Ar žadi margutį?“ Tai tarsi užkeikimo formulė. Ja pabrėžiama, jog žmogus yra tik kažkieno valios vykdytojas, tik kosminės galios įnagis. Toji galia — tai amžinai žaliame kadagyje išikūnijusi gyvybė, kuri žmogų turi pavasarį pažadinti naujai ūkio veiklai, įtraukti jį į amžiną gamtos mirties ir gimimo ciklą.

Kovo 19 dieną Balzeko lietuvių kultūros muziejuje buvo daromos verbos. Pirmiausia užsiėmimo dalyviai įdėmiai apžiūrėjo tradicines Vilniaus verbas, eksponuojamas muziejaus ekspozicijose. Dailininkės Ramunė Razevičienė, Virginija Morrison ir Rasa Ibišanskienė mokė ne tik lietuvautes, bet ir amerikietes kurti meniškų kompozicijų verbas. Akys raibo nuo jų spalvinių derinių įvairumo. Dalyviai Vėlykų stalą galės pasipuošti ir savo padaryta verba.

Rita Janz

Užsiėmimo dalyviai riša verbas.

Ritos Janz nuotr.

Balzeko lietuvių kultūros muziejus
6500 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629 Tel. 773-582-6500

A†A AUDRIUS JUKNEVIČIUS

Mirė 2006 m. kovo 27 d.
Nuliūdę liko: mama Janina, brolis Svajūnas su Beverly, sūnėnai Joy ir Peter.

A.a. Audrius buvo sūnus a.a. Vlado.
Velionis pašarvotas ketvirtadienį, kovo 30 d. nuo 3 v.p.p. iki 9 v.v. Lack & Sons laidojimo namuose 9236 S. Roberts Rd. (8000 W.) Hickory Hills, IL.

Atsisveikinimas su Audriumi, ketvirtadienio vakarą.
Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti atsisveikinime.

Laidotuvės privačios.

Nuliūdę artimieji

Laidotuvių direkt. Lack & Sons FH. Tel. 708-430-5700

A†A JUOZAS GRAUŽINIS

Mirė 2006 m. kovo 23 d.
Gyveno Elgin, IL.
Gimė 1904 m. spalio 21 d.
A.a. Juozas buvo vyras a.a. Sofijos.
Velionis palaidotas 2006 m. kovo 27 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuliūdę artimieji

A†A PRANUI BALTAKIUI

iškeliaavus amžinybėn, gilią užuojautą reiškiamo broliui, J. E. vysk. PAULIUI A. BALTAKIUI, O.F.M., Lietuvių Katalikų Religinės šalpos pirmininkui, kitiems giminėms Lietuvoje, draugams bei pažįstamiems ir drauge liūdime jungdamiesi maldoje už mylimą brolių.

*Lietuvių Katalikų Religinės šalpos
direktorių taryba ir raštinės tarnautojos*

SKAUTIŠKOS DAINOS MOKYKLOJE

Kauno A. Panemunės Šv. Mato vidurinėje mokykloje vyko septintasis tradicinis respublikinio skautiškos dainos konkurso „Gražių dainelių daug girdėjau“ baigiamasis turas. Renginį organizavo Respublikinė skautų federacija. Šventėje dalyvavo daugiau kaip 40 grupių, kurias sudarė apie 300 jaunų atlikėjų ir svečių iš visų Lietuvos vyskupijų ir parapijų.

Atvykstančius su duona ir druska, armonikos akordais sutiko Šv. Mato vidurinės mokyklos skautai ir jų vadovė Dalia Bajarūnienė. Jai talkinio Panemunės pradinės mokyklos tikybos mokytoja Laimutė Juodytė bei A. Panemunės katalikiškojo jaunimo grupė, aktyviai remiama ir skatinama parapijos klebono kan. Deimanto Brogio. Renginio svečius ir dalyvius pasveikins Šv. Mato mokyklos kapelionas kun. Rimantas Simanavičius pabrėžė, kad

Viešpatį dera šlovinti savo giesmėmis, dainomis ir jaunatvišku džiaugsmu, buriantis po skautų vėliava, nes šie dalykai ugdo jaunų širdžių polėkį ieškoti Dievo. Mokyklos direktorė Janina Zaparackienė džiaugėsi ketvirtą kartą šioje mokykloje organizuojama skautų švente ir palinkėjo tiesti vieni kitiems rankas ir jausti jų šilumą. Įžangos žodį taip pat tarė mokyklos direktorės pavaduotoja Aleksandra Bancevičienė.

Šventėje dalyvavo ir Valstybinės jaunimo reikalų tarybos atstovai, Jaunimo politikos plėtros ir programų įgyvendinimo skyriaus viršininkas Giedrius Vaidelis. Savo kalboje jis linkėjo skautams būti ištikiems Dievui, tėvynei ir artimui, ragino jaunimą burtis į įvairias organizacijas ir taip ugdyti savo vidinį gyvenimą, pilietiškumą bei patriotizmą.

BŽ, 2006 m. Nr. 3

A†A AUDRIUS JUKNEVIČIUS

1955.05.19 — 2006.03.27.

*Ilga žiema supurvina žemę.
Pusės amžiaus dulkių apnašos savaip paveikia
kiekvieno mūsų atmintį. Žemė išgražės, nusipraususi
pirmuoju žaliažiedžiu lietumi. Atmintis skaidrinama
gerumu ir šviesiais prisiminimais.*

A†A AUDRIUS JUKNEVIČIUS

savo gyvenimo sulėtėjusį laikrodį visiškai sustabdė prieš kovo 27-osios aušrą.

Veržlus, kupinas nesutramdomos energijos ir keisčiausių idėjų, ne visiems suprantamų norų ir jausmų, Audrius dirba dabar Dangaus motociklų išbandytoju. O todėl skrieja jis Amžinybės tiesiais ir švariais keliais, nepaisydamas kelio ženklų, juokdamasis iš greičio apribojimo taisyklių, džiūgaujdamas, lyg vaikas, atsikratęs Žemės trukdžių: įsakymų, draudimų, patarimų, įgrisusių mokymų.

Su gera ir atlaidžia šypsena lydekime Audriaus skrydį, o tyliose maldose užjauškime jaunėliui mojuojančią žilagalvę Motiną — mokytoją Janiną Juknevičienę.

Nuoširdžiai — Aldona M. Jurkutė-Krištolaitis

MOKYKIMĖS ANGLIŠKAI

Paruošė Aušrelė Sakalaitė

Hundred fourteenth lesson. (Handred fortyntn lesn) — Šimtas keturiolika pamoka.

Visitors from Lithuania. (Vizitors fram Lithuēnija) — Svečiai iš Lietuvos.

Last week I had an opportunity to show a couple of students from Lithuania around Chicago. (Lēst uyk ai hed en aporuniti tū šou e kapl af stūdents fram Lithuēnija eraud Šikagou) — Praėjusią savaitę aš turėjau progą porai studentų iš Lietuvos parodyti Čikagą.

How long have they been in the United States? (Hau long hev thei bin in tha Jūnaited Steits) — Kiek laiko jie gyvena Jungtinėse Valstijose?

They came here in the fall, at the start of the school year. (Thei keim hier in tha fol, et tha start af tha skūl jyr) — Jie čia atvyko rudenį, mokslo metų pradžioje.

Which university they attend? (Uič jūniversiti ar thei atend) — Kurį universitetą jie lanko?

They are attending the University of Kansas, they wanted to see Chicago, because they had heard so much about it. (Thei ar atending the Jūniversiti af Kenzas, thei uanted tū sy Šikagou bykoz thei hed biord sou mač ebout it) — Jie lanko Kansas universitetą, jie norėjo pamatyti Čikagą, nes apie ją yra daug girdėję.

Chicago is the Lithuanian capital in the United States, most Li-

thuanian visitors want to come here. (Sikagou iz tha Lithuēnijan kēpital in tha Jūnaited Steits, most Lithuēnijan vizitors uoant tū kam kyr) — Čikaga yra lietuvių sostinė Jungtinėse Valstijose, daugumas svečių iš Lietuvos nori čia atvykti.

They enjoyed seeing the Lithuanian churches, the Youth Center and the Lithuanian World Center. (Thei endzioid sying tha Lithuēnijan čiorčės, the Jūth Senter end tha Lithuēnijan Uorld Senter) — Jiems patiko matyti lietuviškas bažnyčias, Jaunimo centrą ir Pasaulio lietuvių centrą.

What else did they want to see in Chicago? (Uat els did thei uant tū sy in Šikagou) — Ką dar jie norėjo pamatyti Čikagoje?

Mostly they wanted to see the sky scrapers, especially the Sears Tower, Navy Pier, Shedd Aquarium and the museums. (Mostli thei uanted tū sy tha skai skreipers, espešli tha Syrs Tauer, Neivi Pyr, Šed Akverijum end tha mjuziejums) — Labiausiai jie norėjo pamatyti dangoraižius, ypač Sears Tower, Navy Pier, Shedd akvariumą ir muziejus.

I bet they had a lot of fun here and will have a lot to tell their families in Lithuania. (Ai bet thei hed e lat af fan hyr, end uil hev e lat tū tel their fēmilys in Lithuēnija) — Manau, kad jiems čia buvo smagu ir jie turės daug ką papasakoti savo artimiesiems Lietuvoje.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

◆ **Režisierius Kęstutis Nakas** su savo studentais stato XIX a. avangardinio prancūzų dramaturgo Alfred Jarry pjesę „Karalius Ubas“ („The Ubu Plays“). Kovo 31 d. ir balandžio 1 d. 7:30 val. v., o balandžio 2 d. 2:30 val. p.p. spektaklis bus rodomas Roosevelt universiteto O'Malley teatre, 431 S. Wabash, Chicago, (7 aukštas). Norintys užsisakyti bilietus, prašome skambinti tel. 312-341-3831.

◆ **Artėjant Kristaus kančią** minčiai Didžiajai savaitei su Velykų prisikėlimo viltimi prisiminsime mūsų Išganytoją ir Jo Motiną Židinio pamaldose, šv. Mišių aukoje ir rožinyje, šeštadienį, balandžio 1 d., 8 val. r. Palaimintojo J. Matulaičio šventovėje Lemonte. Visi nuoširdžiai kviečiami dalyvauti pamaldose.

◆ **Balandžio 2 d., sekmadienį**, Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos Mozerio salėje, tuoj po 10 val. r. lietuviškų šv. Mišių, 20-os kuopos sąjungietės ruošia skanius lietuviškus pietus. Galėsite išmėginti laimę loterijoje. Atvykdami paremsite Moterų sąjungą. Lauksime visų.

◆ **Ši sekmadienį, balandžio 2 d.**, po 10:30 val. ryto šv. Mišių Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje, 6900 S. Washtenaw Ave., Chicago, IL, 60629, vaikučiams bus proga marginti velykinius margučius. Kviečiame šeimas su vaikais dalyvauti šv. Mišiose, o po jų rinktis į parapijos salę. Ten pat galėsite ir papietauti. Tel. pasiteiravimui: 773-968-4251 (Vilija Garbonkienė).

◆ **Montessori mokyklėlė „Žiburėlis“** balandžio 8 d. 7 val. v. kviečia į puotą „Juoda-balta“ PLC Fondo salėje. Vietas užsisakyti galite paskambinę tel. 708-224-9124 (Lora Mikužienė).

◆ **Sakralinės muzikos koncertas** „Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai Palaimintojo J. Matulaičio misijoje, 14911 127th Street, Lemont, IL, įvyks balandžio 9 d., sekmadienį, 1:30 val. p.p. Ruošia LB Lemonto apylinkės valdyba.

◆ **Balandžio 9 d. tuoj po 10:30 val. r. šv. Mišių Tėvų jėzuitų koplyčioje** Jaunimo centro (5620 S. Claremont Ave., Chicago) Moterų klubas (pirm. Anelė Pocienė) kviečia visus atvykti į jų rengiamus tradicinius Velykinius priešpiečius. Savo apsilankymu paremsite tėvus jėzuitus ir Jaunimo centrą.

◆ **Lietuvos Dukterų draugijos** ruošiamas velykinių pyragų ir margučių išpardavimas įvyks balandžio 13 d., Didįjį ketvirtadienį, nuo 8 val. r. Nameliuose, 2735 W. 71st Street, Chicago, IL 60629, tel. 773-925-3211. Dukterys maloniai kviečia

visus ir visas apsilankyti ir įsigyti skanumynų Šv. Velykų stalui.

◆ **Lithuanian Mercy Lift** ir „Nijole Lucia Hair Salon“, 5955 W. 87th Street, Oak Lawn, IL, balandžio 30 d., sekmadienį, nuo 10 val. r. iki 5 val. v. rengia grožio dieną „A Beauty and Wellness Event“. Visos lėšos, surinktos tą dieną už plaukų kirpimą, manikiūrą, masażą ir kitas procedūras bus skiriamos Lithuanian Mercy Lift pravedamai prevencinei krūtų vėžio programai. Tel. pasiteiravimui: 708-422-5799 arba galite rašyti: allison5204@sbcglobal.net

◆ **Aštuntosios lietuvių dainų** šventės proga yra ruošiamas spalvingas, iliustruotas leidinys, kuris apibūdins šventę, repertuarą ir su pažindins su dalyvaujančiais šventėje choralais. Leidinys bus platinaamas Dainų šventės metu, liepos 2 d., „UIC Pavilion“. Kviečiame visus siųsti savo sveikinimus, reklamas, kurias norite patalpinti šiame leidinyje. Prašome sveikinimus ir skelbimus įteikti iki gegužės 1 d. Savo parama prisidės prie Dainų šventės pasisekimo. Daugiau informacijos galite rasti: www.dainusvente.org arba kreiptis į Vaivą Marcher-tienę (vaiva@dainusvente.org Tel. 773-539-1476)

◆ **Dr. Jonas Adomavičius** dosnia auka dar kartą parėmė LB Kultūros tarybos darbą. Už daugkartinę finansinę paramą LB Kultūros taryba nuoširdžiai dėkoja dr. J. Adomavičiui ir linki jam stiprybės.

◆ **Arkivyskupas Mečislovas Reinyš** — tikėjimo kalnys. Jo dvasingumą ir kankinio už tikėjimą gyvenimą mums nušviečia iš Lietuvos, istorikė dr. Aldona Vasiliauskienė. Balandžio 22 d., šeštadienį, 4 val. p.p. ji dalyvaus dvasinės atgaitos popietėje, kurią rengia JAV LB Kultūros taryba, ALTas ir Romos katalikų federacija. Kviečiame visus atvykti į Balzeko lietuvių kultūros muziejų.

◆ **Jubiliejinė — 50-oji, Lietuvių fronto** bičiulių studijų ir poilsio savaitė Dainavoje vyks š. m. rugpjūčio 20-27 dienomis. Savaitės metu apžvelgsime per 50 metų nuveiktus darbus, išklausesime paskaitininkų mintis ir įvyksiančiame LFB suvažiavime aptarsime ateities planus. Platesnė informacija spaudoje bus skelbiama vėliau.

◆ **Dr. Elona ir dr. Rimas Vaišniai** vietoj gėlių ant dr. Edmundo Lenkauskio kapo Lietuvių fondui atsiuntė 100 dol. auką. Pagarbi LF tradicija — per laidotuves vietoj gėlių, mirusius LF narius bei kitus artimuosius pagerbti įnašu Lietuvos fondui. LF adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-1616.

Dėmesio: apklausa

„Draugo“ redakcija nori žinoti Jūsų nuomonę „Ar Lietuva 'dėl gerų dvišalių santykių su Rusija' turėtų atsisakyti kelti okupacijos bei jos metu padarytos žalos klausimą?“. Galite plačiau pakomentuoti.

Atsakykite faksu 773-585-8284, e-paštu: redakcija@draugas.org arba laišku adresu: 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629, pažymint, kad laišką siunčiate redakcijai. Pasirašyti nebūtina, bet prašytume pažymėti, kiek ilgai gyvenate Amerikoje. Atsakymų lauksime iki balandžio 15 d.

Amerikos lietuvių TV rodo:

Sekmadienį, balandžio 2 d., 7 - 8 val. v.: „Kunigo žodis“ — kalbės kun. Valdas Aušra „100 klausimų“ — kaip lietuviai galvoja ir ką iš tikrųjų reikia žinoti ruošiantis Amerikos pilietybės egzaminui. Tautiečių atsakymus komentuoja advokatas Danas Lapkus. Programėlė vaikams.

Antradienį, balandžio 4 d., 7 - 8 val. v.: Čikagos lietuvių krepšinio lygos valandėlė. Kultūros ir verslo naujienos iš Lietuvos.

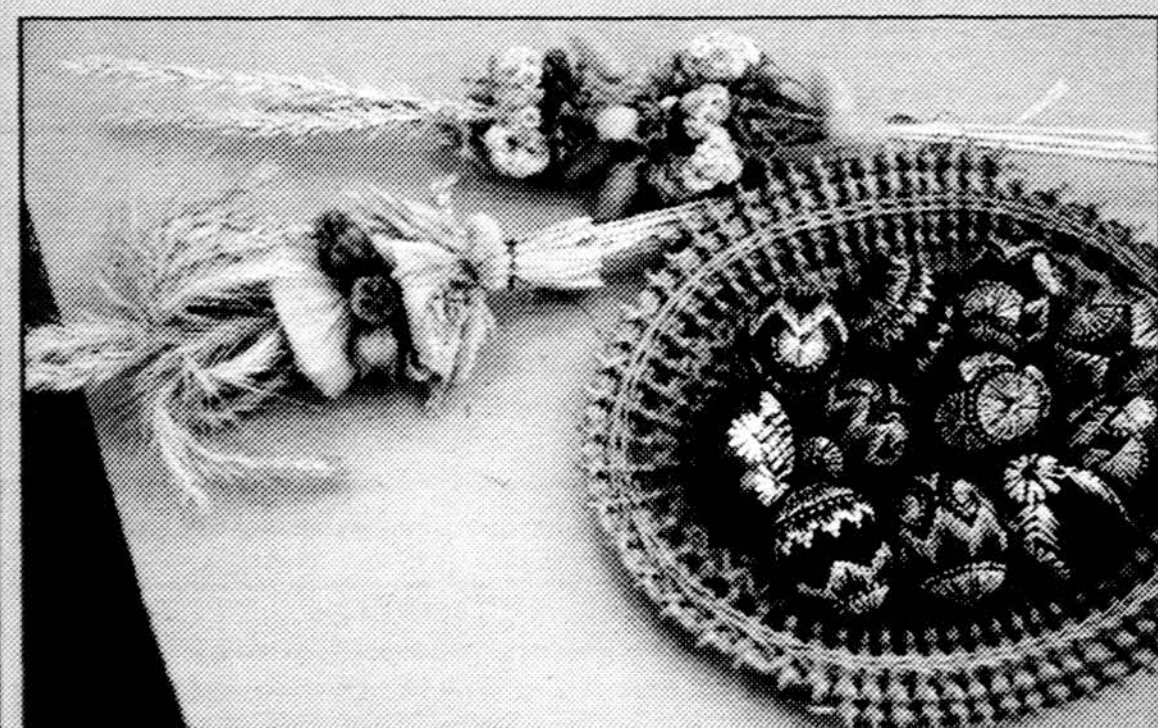
Ketvirtadienį, balandžio 6 d., 7 - 8 val. v.: žinios iš Lietuvos — „Panoramų“ santraukos.

Penktadienį, balandžio 7 d., 7 - 8 val. v.: speciali balandžio mėnesio pramoginė programa — laida „Humoro akademija“.

ALTV laidas galite žiūrėti kiekvieną antradienį, ketvirtadienį ir sekmadienį nuo 7 val. v. iki 8 val. v. Laidos kartojamos antradienį, ketvirtadienį, penktadienį nuo 1:30 val. p.p. iki 2:30 val. p.p. per WFBT 48 kanalą bei „Comcast“ 248 kabelinį kanalą. Tel. pasiteiravimui: 708-839-9022, altv@comcast.net

ALTV informacija

Šeimos Velykų šventė

Šv. Velykų dieną, balandžio 16 d., 1 val. p.p. PLC didžiojoje salėje vyks Šeimos Velykų šventė. Popietėje dalyvauja aktorė iš Lietuvos Virginija Kochanskytė, seselė Pranciška, dainininkė Audronė Simanonytė, šoks Vaikų šokio teatras. Mažųjų su margučiais lauks Velykė ir jos palyda, „Bravo“ kavinė ruoš šventinius pietus, kun. A. Paliokas, SJ, pašventins Velykų stalą. Kviečiame šeimas dalyvauti Velykų šventėje. Vietas galite užsisakyti paskambinę telefonu 630-964-5965.

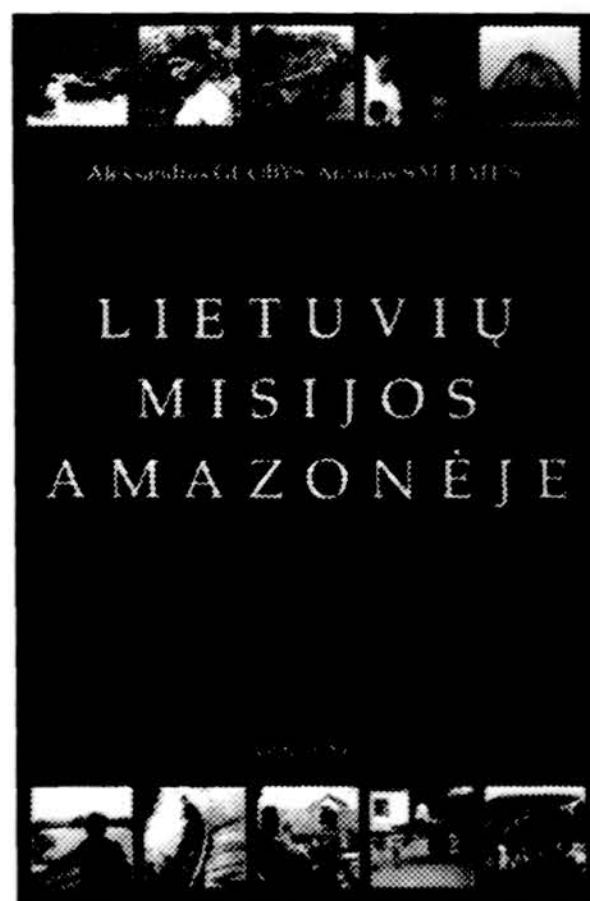
„Draugo“ knygynėlyje

Aleksandras Guobys, Antanas Saulaitis „Lietuvių misijos Amazonėje“

Pietų Amerikoje, Amazonėje, ilgus dešimtmečius darbuojasi lietuvių misionieriai. Šių žmonių tikslas — nenuilstamu darbu keisti ne tik save, bet ir visą pasaulį meilės kryptimi.

Gera pažįstamas čikagiečiams kun. Antanas Saulaitis, SJ, pats yra misionieriaus septynerius metus. Jis žinojo daugelį žmonių, kurie savo gyvenimą pašventė kitiems. Jis pažinojo ir daug lietuvių, kurie padarė tikrai didžiulį įnašą į misijų istoriją. Tuos susitikimus ir aprašo kunigas šioje knygoje.

Kitas knygos autorius — Aleksandras Guobys — Pietų Ameriką vyko daktaro Aleksandro Bendoraitio, kuris vadovauja misijai Bolivijoje, kvietimu. Susidomėjęs misionierių veikla, autorius surinko žinias apie 12 žymiausių misionierių pasaulyje, tame tarpe ir apie lietuvi A. Bendoraitį, ir aprašė juos šioje

knygoje, kartu įdėdamas daug nuotraukų.

Knyga parengė ir išleido UAB „Efrata“ Lietuvoje. Knygos kaina — 10 dol., pridėdant 9 proc., užsisakant IL valstijoje. Persiuntimo kaina — 5 dol. Persiunčiant daugiau knygų, už kiekvieną papildomą knygą — 1 dol. mokėtis. „Draugo“ knygynėlio adresas: 4545 W. 63th Street, Chicago, IL 60629. Tel. pasiteiravimui: 773-585-9500.

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**